

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 4.

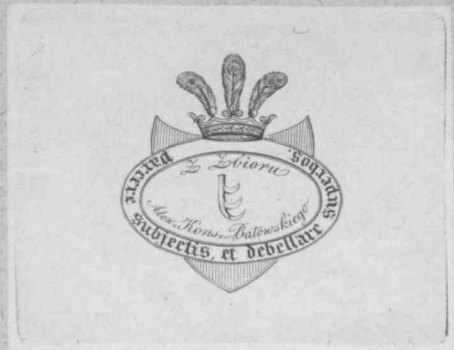
Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

545. Item. Zeszyt X.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

545

Nr. 545.

II, 9. 33,

rozpoznanie

wszystkich

REKOPISMOW

Biblioteki Zakładu narodowego im. Ossolińskich

—
Zeszyt X

(Ogłoszenia CI — Ch. in 4°)

" — Si quidquam est quod in hac vita
teneat virum et inter pressuras ac
turbines mundi a quo pervadeat
animo manere, ut esse primum reor
meditationem et scientiam scrip-
turarum. —

(Stanisław Gorzki przy końcu
Rkp. Krzyckiego.)

1702/CI. (podług katalogu)

1741. Listy do Xcia Opoln'skiego
(K 1 - 163.)

* prócz korostacji listów
z poczynku i kart białych -

na oprawie z obu stron: herb Topo-
 pod miłca, siaręca z orderem Jeś Lud-
 wika - na grzbiecie leży wyśmienno:
Récueil MDCCXLI (1741) - zbiór ten
 ułożo jak się zdaje przez samego Opo-
 ln'skiego podtk. w. kor. w Lunewilu
 uorganizowanego sawiera korresponden-
 cja od r. 1721 - 1740 tegoż po Fran-
 wtku i po poltku różnem obrobaniu
 jako to: Kicin'skim, Póderem Generacii
 Sapieha marsz. litewskim, Krasnodobskim
 Arzewskim H. W. K., Wisniewskim Tca-
 rym orszan'skim, Mniszechem Mar. W.
 Kor., pułkownikiem mostkiewskim de
 Sulców, Szembekiem Karul. W. Kor., mo-
 sryńskim Konstantym, Zatuskim refer.
 Kor., Bielin'skim marsz. W. Kor., Górze-
 jcin Zatuskim bisk. ptockim, Rudnic-
 kim S. J., Bethuna de pologne, i je-
 wnego francuza (anonyma) - wszystkie
 pisma pisany podraz rękopisij króla
 Leszcyń'skiego w Królewcu w latach 1735
 i 1736 - listów tych oryginalnych jest 17
 (5 brakuje) - treści w nich francuz rękopis-
 ja ciekawośći stan polityczny i dyploma-
 tyzmy Europy i sprawy polskie wyjątki
 jace - wszystkie ordnie niverso,
 (Ob. obrob. Marbler.)

CTT. (p. Katalogu Dawnego)

1718. Diaryusz Seymu walnego

grodzickiego

(na 14 karcie)

Diaryusz

Seymu walnego

grodzickiego ragaionego

2. 3^a 8ta 1718.

(f. 1 - 178₂)

Rekopisn wspolczesny, oryginalny.

sejm ten zakoniony dnia 14

listopada tego samego roku. -

— 7

1704/CTIII. (p. Katalogu)

Miscellanea

(na grzbiecie)

Acta anni 1728

(na 1^{ej} kar.)

Manuskrypta własna ręką pisarza
J.P. Alcego Strabi z Fepryna Opolin-
skiego Kasztelana frechowskiego mp
A. M. D. G.

(fl. 1-12 ; kart. 13 - 188.)

prócz formularzów, spisu dignitańskich ty-
tułów używanych, uniwersałów, nów,
za ten tytuł Kardynała Radziejowskiego
zr. 1702 ; wile piom Stanu polski za
Augusta II ; III wyświadczenia. - Tędyż
listy Opolińskie podskarbiego w. kor., do
różnych osób szlacheńskich, Szreniawskiego
szl. buczewskiego, Jozefa Potockiego tow.
niowskiego, hrabstwa Jakuba na Sejmie
Korcińskiego, Opolińskiego Kasztelana cesar.
pomiastowskiego podskarbiego w. x. listy przy-
mata do tyla, Królowej Janowej do p. Len-
toro, Leduchowskiego, Lubonińskiego szl.
spiskiego, Zatuskiego bis. ptoche, Fiedra
bis. przemyskiego, itd. itd. także Kopia
testamentu Szaniawskiego bis. Krakow-
miejskiego w pańcurku ; Saniawski, najwy-
cej w polskim Wryku - między 1686 a 1740.
pisarze, różnym charakterem -

(ob. osobne przedmowy wrypkie
na Kartkach.)

405 / CIV. (podt. Katalogu)

Nowy publiczny od roku 1730.
 są jeli się nie myśł Frauc. mas.
Opolińskiego Podskarbi Moroni.

(Kartka pisana u gorbata)

Acta circa Annum 1730.

własności:

Zbiór formuł, projektów, wstępów
(inipetus), apoteoz, zagajen itd.
do moich różnych okoliczności
 (od r. 1725 do 1733 około)

(Mar. 1 - 188.)

Opawa jak pod CT tylko na niej
Tom XIV wyśniony - wrytko pi-
 sawet przez X Dominika Pielonickie
 S. J. którego titly w reuonem Półko-
 pisnie dla wrytku swego Dobrodzieja
 Xca Jmci franciszka M. Opolińskiego
 który straznie lubis milre i pisal u
Dux - moich publicznych nie dopatruje
 wrytki prawie koncyrowat afideur
 i udrilat prawu swocum, który za woje
 crytat. (ob. Kartki Ms. CT. i tu na
 kartas 41, 88, 91, 107, 108, 115, 124;
 poniewaz tu wiele wriur, banatuk na-
 detych i naszpikowanych fauniz - preto
 tylko calkowite nowy i pisemka mo-
 pne do historyj byc' wryte na osobne
 Kartki rebradem, reszte zostawiam ci-
 kawonii i uimpliwonii crytelmka - jak
 się up podoba drowuierz:

Ta jedna ropa
 Justo concentrata Europa.

(ob. Kartki.)

+ wbrulizacj

M. in causa torun'nsis
Inquiritio 1725.
f. 74. -
Rik barzy Chocim'nsis
1730. - f. 148 -
nowiny z gaulka, z
wanawy - etc -

406/ CV. (na 1er Marsi.)

Plans de differents Exercices et
mouvements militaires faits par les
troupes de la Couronne de Pologne
et rassembles de S. M. le Roi de Pologne
et Electeur de Saxe au camp de Belvedere
pres de Vartovie - depuis le 1er jus-
qu'au 18 du mois d'Aoust l'an 1732.

(f. 1 - 85.)

Format tego Opiskierum jest folio oblon-
go - opawa zagraniczna w brunatny kolor
na zwykłym i bregam i stotenci. Bar-
do pisany rękopiśm oboru pod warra-
wa; dla wojskowych nawet dzisiaj ręk
szacowny i ciekawy. Był bez wątpienia
w sztabie dla majstrowskich dowódców
pułkowych robiony; nateraz do Opolii-
skiego państwa - który w tym samym
cranie i obzire zostawał w rękach pułko-
wnika artylerji (f. 77.) Tablice niektó-
ruszemu i farbami od ręki wykonane, im-
ryte i dopelniane. Poimie dopuść narwisk
dowódców; regimentów, niemniej tyfusy
tablice od ręki. odnotowai do dzieła co do
planów szeregowych owoż spis głównych
oddziałów tych awierai:

1. 2.) Plan general du quartier du Roi au
Belvedere. -
- 3.) Plan du 1er etage au rez de chaus-
sée du pavillon au S. E. a logé etc.
- 4.) Plan du 2^d etage du pavillon de
Belvedere avec la galerie pour les
spectateurs. -

- f. 6.) Elevation du Pavillon du Belvedere du côté de la grande place d'exercice etc -
- 6.) Elevation du pavillon du Belvedere du côté de l'entrée etc -
- 7.) Plan general du terrain entre la vidule et pavill. du Belvedere etc. = podług tego były w 1^m obzrie cyfli kroiewykhim a granadiery Thoune Gotha. 6 wielkie muszkietersy Nassau. c. 3 bataleony guardij Kor. f. 2 Szwadron guardij litew. e. granadiery litewskie. f. 4 szwadrony dragonow Miera. g. park artylerij z 18 dział opócz 19^u dział przed pawil- nem naciągniętych, z puszku artylerij ofrolin'skiego. =
- 8.) Premier tour de la revue. (2 plany. = podług planu 2° (f. 9) woj-
sko rozstawione pod dowództwami:
pawle skrzypto, General M. Kling-
enberg; General M. Czartoryski;
rodak: General M. Klemming,
General tejtł. Denhoff; regi-
mentarz Kor. powiatowki. Skry-
to lew.: Gener. maj. Kampers-
hausen. General maj. Miehr (iii) =
- 11.) Second tour de l'exercice de l'infanterie. (planów 7.) -
- 19.) Troisième tour de l'exercice de la cavalerie. (planów 14.) -
- 24.) Quatrième tour de l'exercice de l'

+ Fleminga
Friesego i
Denhoffa

grenadiers. (planów 10.) = podług
17te planu byli jeździć granadiery
szabelnic; gwardya koronne Ruten
szkiego (syn natur: Augusta II z korob.
wy) i gwardya kor. promińska =

f. 45.) Cinquieme tour de l'exercie du quatrie
plein. (planów 8.) -

51.) Sixieme tour de l'exercie des lan-
ciers. (planów 13.) = podług 13^{ego} pla-
nu dowodzt utanaui Klingenberg.

68.) Septieme tour des mouvements a-
vec toute l'armee. (planów 7.) -

76.) Huitieme tour de l'attaque du re-
tranchement (planów 8.) -

85.) Plan de la separation de l'armee. =
(podług tego planu dowodzt Stennin
gwardyj królowej a Denhof gwar-
dij królewicza. =

(Tut stał widoczna metamorfoza wojska
dawnego koronnego, jiri ^{da} niedawno utanaui
ani parchowitaj, jiri francuzery zua X
niewiczery zua gibe biory - plany pułku
robione, exercie pod wanrawo (ate nie-
przyjmieli raz nie było komu w osry
ni możale gospodar z ni było ko-
mu is wygnac - ale jueraty majory jeśli
i pili, a zólnerz ^{całkowicie} gratował i bojli sta-
wał z munichami, munichami id - tak
było r. 1732 a dobrze i pięć po konf-

x operulias; karbajttas

f od tam ni rewolta reforma na deraij Łedukowickiego; układał do Łogonicki
mył paucernył, karuyl, usa- go w Lublucii 1715-1717 roku - gdzie wojła
ry - zortawio ustanow ale
in danu ślafnyce i szarawa koronne z redukowanu do 30 tyś; to na
ry - kurawo is in podrowai papirze f o czary! o udzie! -
a czata mykryoaty tupety
i zutki - to było połskiego o-
szadalo na ustromiu, gospodarstwu zajmowalo f
widywalo za lepszym czarow! - i tak is to istotelo f
ar do legionow.

907/CVT (pod. Katalogu.)

Sen na sawie
 albo widowisko Stanisława Orzechowskiego w którym postawa
 zamieszancej i uciemiżonej Przysłę
tudziez naprawienia jej sposób o-
 kazuje się przez Sygmunta Alexandra Włopińskiego.

(f. 4 - 35.)

Sen na Sawie albo widowisko Stani-
slawa Orzechowskiego etc Stani-
skiego na podst. presumaczone
 przez X. Sygm. Włopińskiego id.
w Krakowie w drukar. Semin. bułk.

1767.

Nie wżyspy się zgadzają by ten utwór
 Saviński na podst. jedyń przełożony
 był pióra St. Orzechowskiego, iinni
 go chcą mieć Dymitra Sulikowickie
 anep. Lwowskiego, jak o tym chciał
 dowiedzieć przekonał X. putanowicz
 akademik Krakowski. (Opol. Wied.
 histor. Knyty: Cz. I. s. 499; Cz. II
 przypis XVIII. s. 252.) - Saviński wy-
 szło w Swadzie Sapiehy F.I. - Dy-
 kopian tu może autograf Włopi-
 ńskiego z którym Saviński zokawał
 w zaręczności a którego przekłady był
 przechwał.

408 / CVII.

(pod: Katal.)

9

Miscellanea

(na grzbiecie oprawy)

Acta Regia poloniaab anno 1732 - 1760.

(f. 1 - 475.)

Opisaniem zbiorowy różnorodny i poleśny
 piśm. zawiera bardzo wiele i ciekawe
 z panowania Sarcio i podwojnej elekcyj
 papiery (acta) djarzisz Komisij Kur-
 landzkiej, mowy, listy, relacje, me-
 moire, anonimne swoye de Königsberg
 1735, nowiny, projekta, sprawa z postka
 punkta na radz senatu, deklaracje, uni-
 wersaly, propozyce dysydentow, traktaty
 z Szwecyą, 1720r), trybunat petersburski,
 informacje sekretne, deszyfrycja, punkta
 traktatu deszyfryzkiego z Carowa, o Janie
 Kaminierni curi de St. Germain 1669., ge-
 nealogijona wiadomoi o Jablonowskiis p
 Janu synu hetmana 1740 oryg.; piśm
 swiny, listow politycznyis i satyrycznyis,
 magykoi, prorocko i prognostykoi, ksen
 history polskiej po panu zhu miżna (1700
 - 414.) itd itd. worystko wiele i ciekawe
 z lat 1669 - 1764. (ordnie maisto.) -

(ob. osobno Kartli woje)

709/ CVIII. (p. H.)

1741. Zbiór prywatnych listów
niemieckich i francuzkich

(na grzbiecie:

(Recueil 1741. Tom XI.)

(właściwie:

Listy niemieckie oryginalne
w okolicy wojny polskiej
od r. 1734 - 1735.

(A 1 - 76.)

Opisana jak pod L. CI i CIV.

Opisom zbiórowy pochodzący ro-
wnie jak wskazuje z Luncwila po
fr. ma. Opolińskiu Dofkan. w Kor.
listy te zawierają ciekawości publi-
czne a pisane przez różne figury
z partij saskiej. pisane z Poznania
Skiego i warszawy, zapewne przez
partyzanta Lirrupitkiego postrze-
czone w królestwie saskim przejm-
wane. niektórzy do tej epoki celowane.

(Ob. Kartlii uwje.)

710/ CTX. (podług katalogu)

1754. Dziaryusz Sejmu ordynaryjnego
warszawskiego.

(na 1ej Karie)

Dziaryusz
amni 1754. Die 30. ybuś
Sejmu ordynaryjnego w Warszawie.

(41 - 56.)

Sejm ten trwał do 21. października i roz-
wał zerwany. Imię tu pisma:

f 24-38) Łysa rada Kolbuszowska, jasna
łowoska; jaśniejsza warszawska
a najjaśniejsza królewska. wieś
12e polskie - do sprawy ordynaryj
ostrogskiej -

34 - 39.) Mowa Kasprałkiego podskarbn.
w 2. ut. i to przyrzagajemni
sejmu powyższego i to -

40 - 56.) Dziaryusz inwertylury królew.
ca Karola na X^o Kurlandzkiej
2. 8. Sierpnia r. 1759 w Warra
wie i to -

(Ob. Karli.)

MII / CX. (podt. katalogu)
 Miscellanea

Acta regia 1762 - 1763.

(1 - 144.)

Rekopisom zbiorowy zwspółczesnych
 papierów i aktów tyerałych się
 sejmu 1762 - manifest i remanifest
 carystowski przeciw szlachectwu
 Brühla ministra - mowa Lauoj-
skiego wdy Inowrocławskiego na
 senatus-consilium - mowa Carto-
ryskiego w-Kaul letew. na sejmie -
 Terzo Miszka Manz. nado. kor.
 na sejmie - Skrypt wywołający do
 konfederacji od rodziny Cartory-
skiej - Zeit sprawiedliwy Ojczyzny
 dokazij Skryptu itd - szlachci
 dobrze tyerany Ojczyźnie perwładuje
Xm Michałowi Cartoryskiemu Kaul.
 w. litk. protokol konferencji (po
 fauni) i uwagi na protokul
reunione (1763.) - Extrait d'une
lettre anonyme au Stolnik de Litk
ensuite Roi au mois de 7me 1763.
popis Karłowicki w Konowicki
pijarów 1763 : o Konfederacyi.

(ob. orobue Karthi.)

CXT. (Chiriy is Katalogedonym)

(pod. katalogu)

MiscellaneaActa

(z lat 1764 - 1766.)

(f. 1 - 256.)

Rękopism zbiorowy z przedmiotów
 politycznych współczesności pisanych.
 zawiera między innymi: urządzenie Kaulas.
 Kor. przez Kaulasów — Instrukcja
 eta — Instrukcja — nowiny czyli
 gazety — komunikacja do królowania
dworu rosyjskim — propozycja i
sady senatu 1765 — manifest miast
pruskich przeciwko etu pruskiemu —
Memorjał pruski w tym inleropie —
Tazy etu kurdyjskiego — cytacja
 w tej mater. kontrybu. Kor. od 1654 —
nowiny tyższe z akademii krakowskiej
listy różnych biskupów itd — uwagi
 względem nowo bit si majorszej
monety — kompozycja intra status —
lettre de Voltaire do princeps
 (po franc.) — Instrukcja na sejmie
 1766 — takar podom pruskim —
Rozum listy i piśma do synawy z
niewi lanii, artystki, serpenty
dysp pentów i w. in. — —

(Ob. osobne Wortki.)

413/ CXIII. (pod. katalogu)

Miscellanea

(na grzbiecie oprawy)

Acta regia Scloniae ab anno

1764 - 1768.

(41 - 449.)

Opisem zbiorowy, obejmujący po
 większej części pisma do powrotku
 panowania Stanisława - Augusta i
Konfederacji barskiej, jako to nowy,
 listy, propozycje, na radę senatu, tej
 konfederacye, wiadomości gazetowe z wó-
 znych miast, punkta epencyalnego Konfe-
 deracyi barskiej, uniwersytetu warszawskiego
 dzieła, Dyaryusz Konfed. (1768), myśli nad
 nową konfederacyą, ality i przemowy, um-
 owy, protestacye, manifesty, oznaj-
 mienie Katarzyny II, instrukcyje raski-
 nskie, ordynance puławskiego, Landta-
 listy Hana Katarzynie, weryja, deklaracya
 party, list X marku który pro-
 szał Konfed. barską, konstytucyje z
 1767 i 768., opis sejmu w paristwie roj-
 syjskim, itd itd. po polsku, niektóre
 po francuzku lub łotwarce.

(ob. osobne Marthi.)

W. tu się zamieształ opis Dekretu Synodu
 z 1525 k. p. naproszono heretykom z 1525
 449. 2. zlec. X Kancelarskiego zrobionym.

CXIV. (pod katalogu.)

(Miscellanea -

acta

(ex annis 1767 i 1768.)

(F. 1 - 409.)

Pleopisom zbiorowy. zawiera uni-
wersalę Konfederacji berutkiej, mowy
i akty, manifesty, reflexye,
instrukcye, breve apostołskie (1767)
dyaryjuse sejmickie ete, wiadomo-
ści zwierzchnich stron polski, projekta
accepionis, dyaryjusz areštu Orackiego
pódczarzycę kór, gawaniina od Kanió
skonfederowanych, suplementy artyku-
ły do tychże, memoriały, Komisya
skłany sejm, mowy sejmowe, kon-
ferencya delegatów, Kopie traktatu
imperatorowej z Aljan Lawi 1767. itd -
mieniowej listy z lat tych: De vir-
te voltaire a Mr Rogalin'ski, Rog-
alin'skiego sly Nakhil'skiego do Xcia
Jablonowskiego wdy poznan'skiego,
grabowskiego Generala maj. do o-
swekli referend. listo, Kopalowskiej
Kardel. Kamińskie, Dżbin'skiego,
Stanisława - augusta wrywajacy na
sejm, Reymina, Branickiego Karst.
Krah. Kł. w Kór, Stizara Mariz.
Konfederacy edjarniszum, Chrapow-
skiego, tolyka bisk. Krahow - lite-
re apostolica ete ete po polsku, po
Lawni i po pammurku - wczaytko waznie
do lat tych -

(Ob. osobne Kartki.)

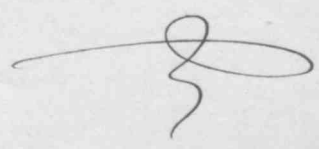
CXV. (podług Katalogu)

Miscellanea

(acta ab a^o 1763 - 1764.)

f. 1 - 126.

Regnum zbiorowoy - zawiera piomni
 tyrace sy prus i Kurlandij - sytu:
 Considerations relatives aux villes de prus
 se - Delarya wogodem generatu pruskie
 - manifest patriotow na tym generale
 zewanyym - manifest partyi morthuistij
 Kapié urloów pminasa, punkta do
 zgody, Justrukiya ante Koronacyina;
 Exposé des motifs de l'empereur de Rus-
 sie concernant aux affaires de Courlande,
 Repouse du 6te sapieha palatini de po-
 tock etc à cet exposé - Repose de l'é-
 veque de Cracovie à la lettre de l'ambas-
 sadeur de Russie Keyserling - Manifesta-
 tis ac protestatis ord. equestris Curlan-
 diae et semigaliae; note au 5te se prap
 rendunt de sate, uniwersat Karola Krol-
 wiera dⁿⁱ Inflandii; Kurland^o, suppli-
 ka Kurlandczykow do Stanistawa - Augusta
 Juramentum a petris Curlandis etc prin-
 cipi die investiturae etc protestum 1764.
 Lettre du 6te parim aux Courlandais -
 (po potoku, facimie i po fauencu pi-
 saue)
 (ob. owob. Karthi.)

CXVI. (p. N.)

Miscellanea

(na grbicuie opawy)

Acta regia Poloniae ab a^o 1769.

(f. 1 - 480.)

Opisaniem zbiorowy - zawiera pi-
sma spoleczoscie miedzy latami 1765
a 1771. - Sa tu: propozyce scna-
tu, reflexye na punkta tegoz, vota
i mowy, conclusum rady, univer-
satey, manifesty, listy najznakomit-
szych oib wkrapi, itd itd - naj-
wiecej do Konfederacii 1769. -

(ob. osobne Kartki.)

(po polsku i po francuzku.)

CXVII. (p. K.)

Miscellanea

(własności)

Acta regia polonia

(ab a. 1700 - 1792 circiter)

f. 1 - 447.

Rok na grzbiecie potoczony niedostatny.
 Poglądem zborowy, zawiada najwiecej
 piom z czasu konfederacji i pozniej. Sa
 tu: Listy roznych miejsc, uniwersaty
 Dekreta konfederacji, manifest przeciw
 do eraryjstwu, List Hana do potoc
 kiego, Memoriat i Relacya Kopsalowa
 1768 wrgledem wyjscia wojaka tureckiego
 do granic polski, cichowosci zoboziwta,
 Juramenta i Akcesy do konfederacji,
 Deklaracye petyom. rosyjskiego wotkon
 kiego, O uwiezieniu króla z warszawy,
 nagrobek Jana Sobieskiego w Sm - spawem
 (f. 54.) Deklaracye dworow wrgledem roz
 bicia, Suum unicuique (piom z r. 1772
 warie bawro do konfeder. bawliwej), Pozmo
 wa Ostrowskiego bisk. kujawskie z mładzi
 powstaniu bisk. poznan'skim Kaul. w., pu
 lawskiego Karminiera listy i manifesty,
 Rewers Kommandy austriackiej do obywa
 telow wymuszany z 1773, List Juliana de
 Morawio zaporożskiego 1774, itd. itd.
 (Ob. wrgledem dowiadniej wrobnym
Karthaus.)

(W tu sie zabiglas wprawiony
 wyciag: de Nicolao C.
 pernico et Berhanda wa
 powstni (ex operibus Fry
 chonis Prrahe Dani etc
 ad Am 1534. f. 374.)

CXVIII. (pod. Katalogu)

Miscelanea(Acta regia Poloniae)
ab Anno 1763 - 1764.A. 1 - 553.

Rzeczopismo zbiorowy współczesny.
 Rok na grbicie mylny 1773. Obj-
 muje akta i wiele pisma z bez-
 krotewia po augustcie III. po pol-
 sku, po Saimie i po francurku -

(Ob. wrypkto w orobnych
Kartkach.)

919/CXIX (pod katalogu)

Miscellanea

(na grzbiecie oprawy)

Jesuitica sec. XVII et XVIII.

(f. 1 - 400.)

Opisom zbiorowy. Składa się naj-
więcej z notat, wypisów i odpisów ręk.
X. Kamelobkiego robionych między lata-
mi 1750 a 1777. Są tu pisma z nieco
drukami do spraw Akademii Ławnic-
skiej itd. z Jeruzłami koło 1750,
pisma do dziejów szynur. X. Jęwa
Markiewicza - wszystkie te excerpta
sięgają wyżej niż na tytuł do od roku
1573 - 1777. - i są bardzo ważne
(ob. orobue Karolin.)

420

CXX (pod. katalogu)

Miscellanea

(na grzbiecie)

Acta regia poloniaab a^o 1781 ad 1800.Juridica et monatlica

(f 1 - 333.)

Opisism jak poprzednie zbiorowy.
pisma w nim rozmaitej treści
są wzięte latami 1236 - 1799 w
Warszawie. Są tu i lekarstwie (medica)
nieo materiałow do powstania
Kościuszki, Sargowicy i sejmu gro.
dziw'kiego - wrytko dokładniej na
Kentkaus osobny.

M. Opisaniu Dworu Stanisława
Lubomirskiego w dy Krakowskiej
etc zwyczaj pod Grocimem wr.
1621 - przez Stanisł. Czernieckiego
podstol^o Łyżomirski^o z 1691. -
f. 36-42 -
2

1721/CXXI (pod. katalogu)

Miscellanea

(na grubeie)

Ecclesiastica

saeculi XVII et XVIII.

(F. 1 - 390.)

Aglopiom zbiorowy z różnych epok. przed
 mioty rawarte krci duchownej znajdu-
 je się między latami 1476 a 1791. - Sątu
 karcia pogrzebowe historycznyes ow6 - sa
 i pioma do spraw z Jeruslami itd -
 (ob. wnyttlu dokladniej
10 kartkaf.)

CXXII. (p. K.)

Miscellanea

(na grzbieci wyisnionie)

Historica Saeculi XVII et XVIII.

(f. 1 - 298.)

Religiosum zbiórowy zawiera roznie
 historyczne pióra między latami
 około 1240 do 1798. - Żywot S. Ka-
mitawa podaniem przez Ulyssem
kiego około 1608 napisany - do
 sprawy niemieckiej łowickiej z r. 1724 -
 roznie excerpta - Traktat o monacie
 1753 rkal. Dziennikowski wyjęty -
Opis warunków polnych rkal 1400 do
 1500 - urzędowy około r. 1750 - Opis
zwyyczajów pod wiedziem 1683 - wjazd
do Rzymu Opolis'kiego Janey 1633 -
awegdoty - chryste - naroznie godny
wspomnienia artykuł : Von der pol-
nischer Sprache ile niemiecam z pofo-
wy XVIII piórem (f 176-236) waznie
sandra uwagi nad poltha mowa - ja-
ko brulion zapywane orygiń autograf -
 (wzrytko dokładnie w Kartkau)

723

CXXIII. (pod. Kac.)

Miscellanea

(na grzbiecie drulowany tytuł)

Acta regia Poloniae

ab a^o 1600 ad 1690. x)

(f. 1 - 413.)

x) właściwie od r. 1587 do 1760.

Rękopisem z różnych spósterennych sek-
sterów zebrany i rzadco opawiony
kawiera rozmaite pisma jak: uwagi,
mowy, listy do nielovij potrzebue,
manifestacje, univernaty, winse zar-
tobliwe i parskwile, rozne notacje (sic)
Excerpta, Syaryur tejmni 1732, panegirye,
oracje, nagrobki, punkta do Rady senatu,
List Awykt. matymeliana do Abad. Wralij
z odpowiedzi z r. 1587, itd. itd.

(ob. wryptku w orob. Kartkac.)

CXXIV. (pod. Katalogu)

Spis kopierszych pol. znay-
dzionych się w tutejszej bibliotece

(na grzbiecie drukowany tytuł)

Regeslr Kollckeyi Polaków.

(na str. 3^{uj})

Portrety sztychowane Polaków
w tej Kollckeyi znaydują się
porządkiem alfabety ułożone.

(str. 1 - 246 zbiatemi.)

Jestto Katalog rzeczy zbieranych przez
hr. Opolińskiego zatorzyciela, ułożony
i hierarchii opatrzonej, przez przy-
jaciela swego Jana hrab. Rakowskiego
między 1795 a 1800 spisany. może
służyć tym, którzy o rytuwnikach i
malarzach polskich lub rzeźby; oś
polskie dotychczas wiadomości zaintereso-
wanych; są bowiem starannie wypi-
sane, oprócz tego niektóre tytuły ry-
ciny bez tytułów, albo allegorye mniej
dziś zrozumiałe tu adnotowane, co
do ośb ról rżonu itp. —

425

27.

CXXV.

(podług katalogu)

Miscellaneado historii literatury polskiej

(1270 - 1810.)

(str. 1 - 602.)

Opisaniem zbiorowy zawiera roznie od-
pisu dla W. Opolin'skiego, czyni tu
przez niego samego czynione. Są tu tam-
do warze i ciekawe wyznagi z rękopis-
miznych bibliotek swoich i zagranicznych.

(ob. osobne Kartki.)

CXXVI. Curry w Kab. (XXX)

[Faint, mirrored handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and mirroring.]

CXXVII. During iskat. 1795

CXXVIII. (Cutting w/ Lab. J.V.V.V.V.)

CXXIX. (Churning w katar) KKD

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

CXXX. (Survey)

XIXX

726/

CXXXI. (w katalogu)

x) na grubej kartce
 rnapisem: Dikcionarz
wendenski.

Kurze anmerkung etwelcher zur
Erlerung der Windischen Sprache
nothwendigen Worte x)

(Lektur caty:)

Kurze Anmerkung
etwelcher zu leichter Erlehrung
der Windischen Sprach
nothwendigern Wor-
ten

Das ist To je
Kratku Samerka'ine
Nekake'rih K'lechkei'fniu
(Narurheimu

Slovenskiga Jesiku po-
trebniških Besedy.

NB.

"Errando discimus - irridendo ostendimus."
 (Str. 1 - 323.)

Requiescat tua pona jst rška caty. Oprawa
w pargaminu biały. roku naima gdy zas
edaje rškby' z poratku XVIII wieku wuotrac
bo Karonimiecerznie mozia go pod r. 1700
potrzyć. -

porowatij. p. 1.) Et cyott ift das et ind
P

Bug ie sachetiki'nu khouc.

Kou'iry - p. 323.) Zwölft. Dvanaist.
soli deo honor et gloria mihi uero
contemptus et ludibrium.

CXXXII. (pod. Katal.)

1723. Fontes Heliconi. Ex
manuscriptis Josephi Thaddei
Benedicti Peřkalški.

(na grzbiecie opawoy)

Opus Rhetoricum.

(1723 - 1726.)

§ 1 - 196.)

Regliopisem spóteserny, skozony z
Doh erpi. I nauka poeryi. II Re-
toryka z wiczeniami (exercitia) III.
wyklad klejnotu sztastweckego w na-
rodzie polskim - po latwie z przy-
kladami łaciu'ckimi i polskimi, wri-
szem i proza. Dzieło to jako Skrypt
staryjt w szkole do uzenia młodzi
owych smumnyjt i nadstytjt podchlebstw.
Traktaty retoryki i poetyki, jęrtli wy-
znuiceny niektóre rozdziały u alroty-
skad różnemi figurami symetryczne-
mi pisanyjt, dou" zwierse i rozradue-
Opis każda osobnym długim i szumnym
tytułem opatrzona na osob. Kartce -

CXXXIII. (p. Nat.)

1714. Eques Eloquentis per Michael-
em Sieklucki.

(na tytule dosłownie tak:)

Eques eloquens
in petricoviensi collegii Soc^s Ieron
Athendovariis polone eloquentie presidis
instructusper D^m p^m Mich. Sieklucki
eiusdem Equitis profesoem. 1714.

(f 1 - 273.)

Prełopisem dla młodzieży uroczej sy syn-
tasyzny, retoryki i poetyki, jako rękoc-
ny skrypt. Księga to można się przele-
nać jak Terwici mądrie wykładali, jak
mierzili nim nauczali, jak gisli i wypa-
orali rozum i umysłowe młodzi zdołowili
nie tylko powierzchownemi przewidywan-
ia tworzyli, dumnych, butnych i podłych
obserwowały się z taką metodą nie dziwią
nas owe mowy, listy a nawet pisma
i książki epoki tej reputacji - była to
roza, smiesz i pełni która tak ogarnu-
ta wyrytki że gdyby ten rodzaj smaku
dłuzej był potwał, byłby naród cały
upadł w atonia gorzej od uciństwa -
niejedna książka podzielona na traktaty
kardy z niej daby się zregulowo roz-
brai i nie trudno z nich dowiedzieć jak m-
dri od młodości nie myśleć ale preś ko-
rzaki urozu. pióra się mierzi brzdki

wo podobnego ale dla samej uрядо-
waności trzeba zcierpliwienia oba-
zać staranność naszego z początku
staridrenia.

Tractatus I. de thulo etc. -

" II. Polonus orator in
sacris nuptiis etc. -

" III. de oratione breviori. -

" IV. Stemmata uobilitatis. -

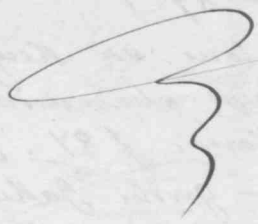
" V₁. Appollo latinus seu
poetarum latinorum
fragmenta.

" V₂. Appollo polonicus
seu varior polonor.
epigrammata Vesp.
Kochowols in verba
stridentium. -

" VI. de discursibus. w
tym traktacie (rozdz. 3.) de statu Re-
gni polonie - principes et reges
polonie - allegoriae ab. andree^s
Stanislai Rescii futuros (reges) de-
scribentes: flos de valle etc. - Sena-
tus regni etc. - Romani pontificis
- prophetia s. Malachie Archiepi
Dionensis in Hibernia ord. Cister.
costantini s. Bernardi qui vixit a.
ch. 1140. (tu najdoleśadniej opisane.) f. 233 - 239.

Tractatus VII. Compendium artes
concionatoris. od
f. 251 - 262. 13 tu potacinie: oratio
de Christo crucifixo - oratio D. Bo-
nauenturis etc. - f. 263. Hymeneus
in nuptiis seu compendium sermonum
nuptialium po polsku. Wzrybko
z przykladami, wypisami, storocami

i wyrażeniami, których pisno po
złupionym z czołw owego rejonu
kharomowstwa - jak eques eloquens
a ranej bajduta X. hichuckiego S. F.
stachroie dumny i butny, albo pochte
bia i szuzalee perorowal. -

CXXXIV. (pod. katalogu.)

Dialectica Jacobi Forssii(tęże tytuł z Kartli na grębienie
i na 1^{ej} stronie przed prefacją.)

(- pismo z końca XVIII w.)

(f. 1 - 87.)

Drzewo całe podzielone na księgi X.
należący do najlepszy akademicki
naukowy przy końcu f. 87: At Drui
1697 d. 28. ybrni. - gorli Jakub był
między 1525 a 1585 - Dialektyka jego
jest przeniesieniem słownem owej
Jana Cerarego^{x)} przez Kaspra Rodol-
phiego ułożonej, i tak ją wykładat
w akademii Krak. i wydał u mac.
Szarfenberga r. 1569 w Krakowie -
metoda jego utrzymywata się doń
długo - nie tyle miedna a więcej oswi-
cajnia (bo na klafykaus grekus i rym-
skus oparta) od rzuickiej. Łoddyko-
wior daje tytuł tej gorstkiego pracy
następujący: Commentarij artis dia-
lectica libri decem. Cracoviae 1563.

(p. 314.) obacz tam uwagi jego postkle-
buz o tym wykładzie. - Różni je-
zli jakie są nie porównywałem -

Przy tem Opiskowanie: (f. 88 - 144.)

In. N. Drui amen. Aurea

Cordium et mentium humanarum

Catena. Eloquentia in praecipuis

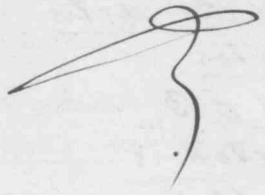
Rhetoricis Adami Romerij Stri-
centis Demonstrata. (bez roku.)

Wówczas wprawie pisaue co i powyż-
szy, a z końca dowiadujemy się że
także na Akademii Krak. miałow-

x) ob. 1534.

ci w początku XVII w. był wykładany
 słoty ten wymowy i rozumu leickiego
Tannus, który jednakże nie tyle jasny
 co Goshiege. - Adam Romer rodem ze
 Strycy akademik i proboszcz s. Mikołaja
 w Kralowie umarł r. 1616. - pisar i wydał
 więcej dzieł. (Obrar W. Zygm. III p. siaroz:
 II. 133.)

(Ob. owo. Karbi.)

CXXXV. (p. N.)

1703. Triemegistus eloquentus.

(na I. Narci)

TriemegistusEloquentiae

seu

Triples Mercuriusad triplicem stylium clasticummanducensnobilissimae huius artisCandidatos

a. D. 1703

die 2^a octobris

(f. 1 - 65.)

Szkolny skrypt - z przykladami pol-
skimi, malo co nowiaczyj syj od me-
tody rytualskiego i szkolnego -
moze ze tu mniej mauidet a wiecej
wzorow. Dolaczony f. 68 - 149:

Plato loquens

seu

Singularia Elocutionis Retoricediutino laboreet ad usum candidatorum Eloquentiae
tum civili politicae tum scholasticaea. D. 1703. ultimis 17^{bris} Jaroslavicesub affinis patre andrea Temberthi P. R.

nowini jak tauker traktat szkolny
wzorow polrhimis miczastepowymi na-
serony et erudycjami bez ktorych ani
ty odswai, ani ust otworze nie bylo
wolow.

1731
CXXXVI. (Tytuł drukowany)

1729. Rex in libero animorum
Regno Rhetor

(drukowany cały tytuł)

Rex

In libero animorum regno
Rhetor

votis minorum amplificationum, in pri-
mo dicendi campo

Electus

Diademmate ex gemmis polonicorum impetuum
varis materis seroventium, elaborato,
Coronatus

certaminibus problematicarum praxium,
Cunsiliis et aula maiestate

Gloriosus

penes coronam illustrissimorum Idus-
trium ac magnificorum

Eloquentis auditorum

In Collegio regis Varsoviensi Schol. primum

promulgatus

anno regnantis a Regno Dei

1729 in 1730.

(f. 1 - 183.)

Tytułaty i skoty piarckiej, rastro row aug do
potylicki wuwstrucyj karodu, xprykladani
i wypisani mnogimi. - sta tego uozien
ten Akp uwarac jako rozmastoki (mis-
cellanea) retoryczne. I tu nieco o pocsap-
kach herbów - ale jiri nie tyje w u Jeruzolow
to ojcem trzeba bylo nieabliżyc - aby młodzi
raney do piarow nix Jeruzolow oddawali -

(ob Kurthli.)

CXXXVII. (p. h.)

Mowy sejmikowe
Impety i tym podobne inne

(166. — 1738.)

(f. 1 — 321.)

W tym zgrupowaniu zebrane mowy,
 listy, impety jako wzory krakow-
 szej sztuki, w publicznym zdarzeniu
 najwiecej tyora są osob z pierwszym
 lat Augusta III. Niektor z tych
 mow znajduje się w mowach polskich
piętarzkiej i swadzie szapiewy a
 mowi i autorze Dawajkowiera —
 wopowiednia zgrupowania wielomny proba
 naukowy zasad wadlag ktorych w
 Akademii Krakow: i po Kologian
 urowo wyuowoy; dialektyki, jeluis
 autorow na wzor bauw, i jak się
 ta nauka rzeczotki w narzys ojcow
tyciu publternem potrebua wylegta,
krzewita, jak dobrych mowicow (neab)
 a mierzomys (wiele) nawozryta, jak
~~si~~ nawozryta w nawozryta, czerych stowach,
 i winnym myslas prer samanc szta
ki ktorych Jeruici byli majstrami
krakowowtwo bratyslawskis, Zuraj-
skis, Skargow upadto i ar do smi-
chu reszpecowu rozstato. Ndybimuy si
 i dalej z kalizmi szkolnym prawidlanu
teorye is ar nadto w niniejszym sz-
grupowanie przykladami i wzowami poparta
widziemy.

(ob. osobne kartki)

CXXXVIII. (pod. katalogu.)

1733. Statystyka polski
wolnym grosem rozszerzona.

(na 1^{ej} karcie)

Christophori Nowinski

1733

Statystyka polski
wolnym
grosem rozszerzona.

(f. 1-87. Depesytowy i pocztowy.)

—
Lubo tu są historyczne mowy, wiersze
napisy, listy, uniwersaly, i tym podobne
pisma, jednak je uważać można
jako zbiór formuł i wzorów nielicznych ma-
terjalny; pisma te należą do lat 1391-
1740. ale najwięcej z czasów Augusta II
Krzysztof Nowinski który je zbierał był
karcusiakiem polnawskim. —

(Ob. senty w Kartkach.)

CXXXIX. (podług katalogu)

1566 Explicationes philosophicae.

(na Karthaj u grabiętu:

N. 419. Explicaciones philosophice.

(Cod. mss. XV saeculi)

f. 1. — 207.

Opis zbiorowy z wspólnymi
scholerów między latami 1458 —
1505 pisany, rękopiśmienny. Oprawa
bardzo zuryta w żółty pergamin.
W środku dwie przerwy dowodzące
iż niego coś odjęto. — Wypredł ten
Kodex z bibl. Akademii Krakow-
skiej z której N. 419 (zapewne ruko-
pisu) —

(Ob. następnie opis rękopis-
owy tych traktatów i owo-
buc Karthaj.)

Opis

I.

(Alberta Dominikawa
okolo r. 1480-1490.) (f. 2-31.) Liber de causis,
poyma ni: „Sapientie quinto tri-
„betur aufer de argento
„expeditur vas purissimum, De De-
„Kor'ny Slovanci: „finis huius li-
„bri de causis. —

f. 6₂ te jisure wyrytyjenny mijsce:
„unde in arabico invenitur hic li-
„ber qui apud Latinos de causis
„dicitur, quem constat de arabico
„epe translatum & graeci (?) penitus
„non habere (?) unde videtur ab
„aliquibus philosophis hunc librum
„epe excerptum ex libris (peli)
„quod omnia que in hoc libro
„continentur, cetera habentur in
„Libro (peli) — —

Trahtat ten cypli kuzgi de causis
hdui rapuone dicitur onego Alberta
Dominikawa ktory ni pisal se Ro-
ma i wyl pny Korcu XIII w. a wpu-
erzku

wprostku XIV. pisał prośbę niej katedra
 Comment in 4 libros sententiarum
 któregoś powysza kuzga jako jak
 uważano być może jak ród po
 czołkowys wnosze. Biskop. ten pisał
 najpóźniej między latami 1480 - 1490
 Libery pierwsze i przedstawia czołko
 no - charakter gocki - głopy i do
 datki licme innej wyjątkowej ręk
 srodka i kuzga była wykładana
 w katedrze w latach jak wyżej.
 Głopa na Kar. 2. wgoira nie myślał
 tak iż między innymi wyraża: „
 ista questio non potest pleno intell
 ligi sine propositione variorum...
 sine heb domadibus B. Okeii -
 między Biskopismami Pst. Abad. Krakow
 mawował iż pod nazw: Explicatio
super Librum de causis Alberti
qui w moze być łatwo niniejsza
 ga jeżeli spojrzawsz katalogu Abad.
 ków tyś rozdzielić mi umieli (Katalo
 tyś Bp. umiemi f. $\frac{11}{2}$.)
 w tymże samym katalogu f. 118 jak p
 rowie pod C. Commentum de causis
 a między obymy cyli a u mianem
 f. $\frac{11}{2}$ i $\frac{27}{4}$ mowa Biskop. magister.
Alberti

Alberti Domini canii Liber de Causis et procepu universitatis (1.)
 pomieszczy ongi sa jedno niemy co:
Liber causarum de procepu Uni-
versitatis a prima causa. Zab
 niedobale przyswano skopisowa Krakowa
 dziej akademi se nie, proci tyfektow
 dnia ni smij dowiednie ^{nie} procepu. —
 Fran' Kuzgi se causis jest filozof.
 oma. / o. Alberti Dom. ob. Kol-
 lewa G.D. I. 1183.) —

II.

(pisany w Krakowie 1505 r.) (f. 31² - 60.) Liber Sapientis ^{David} Judeorum
Baby. prophet: „propositio pri-
 ma: omnis causa primaria plus
 est influens super sum causatum
 quam causa utilis sekundaria de,
Konui: „Laus de — — 1505
 Cracovie„ ktore ostalnie stowa x-
 ko glopotora a ratur pojniej od
 lekta jak wnozy okolo r. 1480 pi-
 sauzo — rownie jak poprzednia de
causis, bedze wlasnie objasni-
niem kuigi Alberta Domini-
Kana, jak is domycki wzowa
 zty kuba i propozycji 4. 9. 13 i 14.
Obi

obci jak ni daje bysy jako traktat
 scholastycznej filozofij w akademiach
 wykladane, w komentarze i
 dowodach.

pisano zupełnie jak pod I. k
 tery początkowe i przekauti caru
 kabre tykut i niektóre propoz
 uones których razem 14 a dalsz
 następuje wyklad causarum —

Davidowi Rabinow wylicza Koll
 (G. L. II. p. 45-48) 26. ile mian
 ni daje autor tego traktatu b
 onie R. David ben Jehuda urodz
 izraelita około r. 1450 urodz
 ny także pisar Explicatio nisem
 פתח ספר — שמע ni למשפטך tu
 duo ספרים. litere to kadet
 w waty Kau'kui Zbore pruchow
 ne prur którego napisz akademi
 hów w dośg gdzie bysy wykladane
 do nas prowadzone i uerwion cy
 tane bysy. —

III.

(pisany przez walentez (f. 62-79.) Institut Memoriale Per
uenera w Krakowie r. 1493.) naturālium difficiliūm ade pult
mukis. varar po tyktu prindm

wa

prudens (proemium) hrotka nastupajca:
 " In hoc calamo nostre intencionis est
 rerum naturalium difficiliora
 colligere ut & ea memorie fa-
 cilis commendare & sequantibus no-
 stris disciplinam sectantibus opera-
 se aliquantulum profemus perficere,
 procul ergo omnis tuor invidie con-
 sistat, ne statim cognito actore
 quod labore acquisitum est vilescat,
 sed que dicentur lector inspiciat, ut
 que bene dicta sunt memorie com-
 mendaris & que minus bene dicta
 corrigere ut ad virtutis cognitionem
 perveniat. Quum igitur ut dicitur
 in Libro de anima, intellectus e-
 nim aliquid interest valde intelli-
 gibile non minus infima interest
 scilicet magis maxima. Ideo de-
 siderium est intellectus ea que ma-
 xime sunt intelligibilia aggredi. Cu-
 pis desiderium sequentes, substantiarum
 separatarum per presentes &
 naturas proponimus inquirere, pri-
 mo de eis aliqua dicentes, de quibus
 nobis phas est dicere. Sed quia ad
 hoc se habet intellectus noster sicut
 oculus nocte ad lucem diei, fontem
 lucis invocamus ut lucis sue radio men-
 tis nostre dispolvat tenebras & ad ali-
 quarum predictarum

Cy waleuty z Włocławka nie będzie
 tegoż stym wernerem ? (ob.
 Album Rect: Acad. (pracov.)
 1493 - 99.)

(przed niego samego
 pisany r. 1494.)

errores nebulo, nos perducit. —
 na Kodex: „ Anno Dni 1493
 Dominico post Oudree per me
 magistrum Valentinum Wernerum
 de Grunpergk in studio Cracov.
 vicini. ” —

Caly Traktat podobno tegoż m. i.
 waleutego r. 1493 pisany — glosy ma
 ginalne mniej wygórszej. pisany
 gołku, króćca mnogie, wstępy
 porożkowe, większe i mniejsze
 czerwony i kaustem koźlowe. —

IV.

(f. 84 - 95.) de epe d' epencia Joa-
nis de Nova - domo. (1494.)

porożek: „ Secundum Scienciam
 peripateticorum quam tradidit
 eis vener' D' Albertus de
Rome: „ Explicit liber felicitatis
 Tractatus de epe d' epencia per
 Joannem de Nova - Domo compila-
 tus, extractus et desumptus libris
 metaphisicis. ” — „ A^o Dni 1494
 in studio Cracoviciu per M^m Valen-
 tinum de Grunpergk in die Fabiani.
 Caly pisany tegoż r. 1493 - glosy ma b. pi-
 smo i wyponami kodexu jak pod III.
 (Ob. wolum r. ad f. 111 - 132. tu pod VI.)

V.

(pisane oboto 1470-1480) (f. 98 - 110.) Conclusiones ex duobus Libris
vener. Alberti magni de intellectu
& intelligibili. -

procrast.: " Sicut a principio supis
operis vidimus divina misericordia
favente gravis in hoc opusculo
conclusiones facilius quo potero ex
textu v. Alberti m. de intellectu
& intelligibili fere totam textus sum-
mam comprehendes " de -

Kon'ny us: " Et hoc de intellectu
& intelligibili conclusio nanti (?)
dicta sufficere "

13 loc. "

(Konkhar'ye te bu tytulu Karal's'nyy
is p'bor'ye go v'reni. Khadary
Traktat tu casy p' Krist'nyj p'p'ed'nyy
- pisani Konkhar'ye - rarem cas 2
& Traktatov na v'v'nashy podruclonyy
co vny'vho 1^a kniggy Stavov. -
Knigga II. p' P'ordniatov 12 Stavov
Sakim napisem: " quintus 2us Liber
de intellectu & intelligibili qui est
de perfectione naturali. " -

pisano micyet'nye gochie Libry procrast'ke
ve i p'p'ost'k'ny' v'v'novous. oboto v. 1470
- 1480. (ob. Janovchi v. v. Prich. o Al-
bertie M.)

MS

VI. (1458.)

- (wskatalogu Bibliop. Akad. Krak. (f. 111-132.) De epe & Epenia. poe
 w anarum podobnym uastpu- na u: „philozofus (aristoteles)
 iac. Kodesa rapisane: dicit secundo de Generatione ffau
 a. (pod tit. G.) - Gromachi (N.) hui sui se respiciemus si de ubi
Tractatus de Epenia f. 3. li accipiemus cognitionem
 b. (f. 18 u unni) de Eute & Epenia de
S. Thomae cum Questionibus - Konory us:
 c. (pod tit. D. f. 38) Questiones cum „ ad finitur liber de epe & epe
lectura de Eute & epenia - Ilem cia pro quo est Deus Benedictus
de Generatione. rapisane te sauu in secula seculorum Amen. In
 co. poprednie. - Bursa philosophorum Sledii fra
 d. (pod anon. lit. J. f. 42.) Senten- covensis sub a. dni 1458 Do-
cia brevis super S. Thomam de E- minica - Assumptionis -
te & epenia - castipime sub caniclavibus -
 e. (sauss f. 48.) Tractatus de Eute Charakter gocki nicryteluy, Ponej
& Epenia. Ilem de Epenia. (Autor Albertus
 f. (sauss f. 50.) Varie questiones prastauki magus ob. Koller J. d. pod ty
de Eute & Epenia. - magus ob. Koller J. d. pod ty
 (ktery styp anarum us rpadra warte imiemiu.)
 gornuac' zireti i' jirne dricaj unj-
 dugj orum wapi Kosciof boay.)

(pisane r. 1502.)

VII.

(f. 135-142.) Conclusiones ex libro
domadum Boheij cum Commentis
poeyna us: „ Sapiencia est dea
scienciarum scribit aristoteles
primo metaphisice de de.
konui: „ Hec est conclusio qua ipse
Boheuis suas concludit heb domia

des quod scilicet doctus homo hec
Theoremata sui Hebdomadas faciliter
tibi potest adaptare. Helob. anno
virginialis partus 1502. —

(Telut. Kommentare i glory marginalium
ponem gochim pisane characterum
dilexy pocrastowe i prustauhi oruro
Tykulu memia. na Kar. 135 le Horn
na marguise glosator potest: „ Dicit
D. A. (bertus) in expositionibus super
ebdomadas bohemicum quod Bohemicus
scripsit hunc libellum ad Johannem
Archidiaconum racione ecclesie qui
ab eo peuerat ut ex suis ebdoma-
dibus & edicionibus disceret & expo-
neret quaedam difficultiores questiones
per quod soluerit quedam apparentes
contrarietates. que questio fuit ista
de a uisej: „ lupis exortacionis
sector yse Bohemicus de suis conu-
iudicionibus nobrum nobis edidit
qui de ebdomadibus & de edicioni-
bus, de prima greco hebdomade
de. de. — (quora ta sta sbrici
druogo sando pisma sando truduab wy-
cypstania.) —

M

(Amicus Mantuis Torquatus Severinus
Boethius udit u i w Prupue. Q. 455.
umart Q. 524.)

(pisane okolo r. 1470.)

(f. 143 - 164.) Questiones cum Conclusionibus de angelis.procrastet: „ an omnes anime
eguales ex sua creacione de „konaci: „ Sic enim Deus dicit
posuit gloriosus & sublimis. Con-
stat enim — — (resta do wy-
samia.)(many what: Apł. Bib. Włk. Krah.„ unie f. 19 Traktat ztyptusem: pisano gockie w stronemaj pisane
Commentum super angelicam hardzo niowracie — prestanti or-
Hierarchiam — wyli on z seini wono — Typtus skelsta wypisalem —
kwestyami wowigrtku krudno ber najposniej okolo r. 1470.)
prukonawia twierdzi.)~~IX~~(autora traktatu samego de arte
memorativa put arnold de
Nova-villa — St. Janochi
v. rar. Brich: cyf II. I. 83. N.
XXXI. — tyj glony autora nie
many.)(f. 168 - 169.) glosa de arte me-
morie juware d. (A. 1504.)procrastet ty: „ Animi dubium quod
nam arte juware, ad quod creden-
dum, quotidiana edocemur expe-
riencia de „konaci: „ Multiplicatis imagines
loca si in quibus imagines ipso
filios & filias optamus. — (1504)
Cracie in proposito Trinitatis)
ostakui Nova bladem Karmineu bo-
save. — (w krakowie) —

Do tej glosy nalezy: (1470 - 1471.)
Elementa seu Rationes memoratice
artis secundum loca & imagines
de alfabetice uxorone. - wrytho
bardzo miczytelnie pisane oobliwie gla
sa.

X.

1) Jakub publicus florentyni (f. 174 - 207) Jacobi Publicij Floren-
tyne mowca i humanista
zyl w 2ej polowie XV. W. ro-
kavit mane dwa dzieła:
1° Oratorie artis Epitome.
2° Artis memorie modus
w 2ej kuzgaly ktore w minij-
one okolo. r. 1470 pisane -
(zglaszono bardzo nowotoklyf ale do-
kladnyj radie mowca i wstuka
pomagania pauisji muniat a byj
po akademias ratem i wnaszej
gny kenim XV a na poraq: XVI
wykladany - miedzyj bowreim
i w katalogu Opimw Met. akad.
krah: (u unni f. 53.) coj podobn-
go pod lit. a. astegani
2° Art. min. Summa de ca-
sibus i astegani min. Sum-
ma de casibus co piduo i to
zauw byj porunio jak w tym
mss. na kar. 205 uz -

tyne ars memorie feliciter in-
cipit amen. (cum figures et comm.)
procytek: " Staud ab re fore arbitroris
propter animorum consuetudinem que plu-
rimis seculis est mortalium usu de,"
nomie: " (dwa weise i szachaj
ktore war zglaszani sak: " De hudo
scacorum (in hudo scacorum nomi-
nanda sunt nomina lapidum hie subscri-
pta.)

Rocuis, miles, Regna, antiquus, agri-
cola, faber, notarius, medicus.
Red, antiquus, miles, roccus, mercator,
heraldus, custos, teno.
(2° nominiandus est transitus lapidum vel
poenis militum 30 quottus camporum, in
quem hic popunt quod in figura habetur
(ale iej niema mose wydarta) in exita pe-
stibus.)" Do tego hakteta proci glos
poprednuj (f. 168 - 171) mlasa f. 200 - 202
dwa mie obseruujore ponnij jak twde
do auw, takre f. 203 - 205 w 8 mini Koh-
nuarj po stow C sktoryj pierwre C war-
no a drugie C crwono i sak salej aby
poruikowemj

pocrasthoweni literami cravuo pisane frowo
 cravuum — crwono ras crwonenim oby-
 wiadato. np David w kol. 1ej cravuo
 „ Sus w kol. 3ej —
 „ Dica w kol. 5ej —
 „ Doctor w kol. 7ej —
 „ Rathum w kol. 2ej crwono
 „ Res w kol. 4ej —
 „ Pyppa w kol. 6ej —
 „ Rosa w kol. 8ej —

pod kardacni Dwreia Kolumnami nawi-
 s. $\frac{203}{2}$. rysunek kol. Serce strala pincyfe
 (crwono)

- 204. — Dwonek (zofio)

- $\frac{204}{2}$. — Fry zofwri (zofio)

- 205 — Fry wime kšic (kšic)

które badi poriniej do Kart pamiuj pmy
 jeto badi od tych tu zastowaw autow.

(1205 - 207.) De caribus (piguery na
 których dekliauje ^{temporari} gramatykowie.) —

(Orob markij Kolorowawij C. pmy tyf. pmy
 ten samem charakterem co cała kniga)

Jakuba florenteryka wyzej. pomywaji

„ De caribus sed in singulari nomeno

„ et in plurali de „ Nad 13 orob.

nuffes glora uapiseu crw. Junago verti

activi temporum omnium. Nad 2° orob.

reitka podobuic: Junago verti papiu

wysytku wacny do knigi Jakuba florenteryka

pimeu stawanem gochem wykonane. Tekst

literami wysoreni, glony ras minipreui

cemas - Dopiski marquise to samy wyg.

tery pocrasthowe, pocrasthowi i niektore uapiseu

Resonatoru pomywaji crwono.

435
CXXXX. (podług Katal.)

Sol praeceptis et praxibus
ligatae Eloquentiae
diem poeticam accedens.

(tytuł cały na 1 Kar.)

Dies una

Solis poetici et Mercurii

(z połowy XVIII w.)

(f. 1 - 87.)

Roku nigdzie, zresztą jednak można to
Książkę najpóźniej do r. 1740 datować. -
Początek skryptu profesorski dla młodzieży
kreatywnej się w poezji i wymowie łaciń-
skiej i polskiej. -
podzielił autor jak następuje:

(f. 4 - 12) Sol praeceptis et praxibus ligatae
eloquentiae diem poeticam accen-
dens. (krótkie przepisy poezji.)

(f. $\frac{12}{2}$ - $\frac{13}{2}$) Praxes epigrammaticae. (wiersze
łacińskie z prześladem półkierm mi-
krotych.)

(f. 14 - $\frac{33}{2}$) Praxes Elegiacae - (Elegii łacińskie 15 niewymienionych pi-
sarzów, zresztą najwięcej nabożnej
na końcu f. 30: poëma zwie E-
pimilium D. Stanislas Epps. erac-
triumphanti Boletbaum. (wiersze
łacińskie).

(f. 34 - $\frac{37}{2}$) Praxes liricae - (Ody łacińskie
których pisarzy niewymienionych.)

(f. 38 - $\frac{45}{2}$) Praxes ligatae vertu patrio.

(od 10.

(od 10, stylem wcale niewzorowym
po polsku. oda siódma f. 41 Descri-
ptio moderus calanistis polonicis
oda trzecia f. 44. narratio de-
scriptiva de clade varnensi.)

(46-68) mercurius soluta oratio-
nis luminibus diei poeti-
ca claritate augmentans.

(wykład treściwy i tutek kra-
sowności.)

(f. 69 - 79.) Præses periclyta. (Lwi-
osenia Krasowności po łaci-
nie, niektóre po polsku.)

(f. 80 - 87.) Præses progymnasticæ.
(po łacińsku.)

(Dziejopis literatury którego obowiąz-
kiem śledzić bieg nauk i rozwój
Kraśności są umyślowego w naró-
dzie. Wiele tu znajdzie materiału
na wypowiedzenie słanu oświaty i
pisownictwa rzeźby.)

CXXXI. (podług katalogu)

Præcepta poësiæ et eloquentiæ

(na grbicie)

poetyka szkolna.(p. 5 - 168. pierwszysj stronie
brakuje.)

Poówni jak poprzednie skrypt szkolny
podług którego wykładano około roku
1400 po szkołach poezję i wymowę.
czasem dla pierwszysj stronie wydarcia
miewieny - wnoszał jednak z przysto-
nym przykładów inndry letami 1600 a
1700 można go odniek do końca XVII
wieku. przyjaciu tytuł katalogu gdyż
skrypt cały bde po łacinie napis na
grbicie nie jst własciwy. Rozbiór ma-
widet szeregótowo ualeryj do tydz ktorzy
są nane ^{podrej} i nauczami ^{porucicazis} ~~odduja~~ tu przed-
stawia podiat przepirów.

p. 5 - 11.) De poësi in genere (?)- 12 - 18) Quæstiones præliminares de carmi-
ne.- 18 - 100) Part I. De regulis communibus
poëseos in specie. (uwagi godne
ze wtej czsi na str. 98-100 jst ca-
nut 6^m; de carmine polonico
z trokimi przykładami.)- 101 - 124) Part II. De regulis circa
dammata
declaraciones, affixiones.- 125 - 163.) Part III. Suada civilis seu poli-
tica. (z przykładami polskimi.)

przy końcu na str. 168: „ ex contubernio in-

ridico

ridico liber hic est traditus et a-
 munis concessus qui reddendus est."

Przy końcu zaś Opus II. str. 124
 ślad że według tej książki nie tylko
 w akademiach ale i u profesorów poezji
 i wymowy uciono. Powia te są:

Hec omnia quae annis turbulen-
 tus et longis vacationibus et schola
 interpolatus stringere coegit in com-
 pendia codant. ad. M. D. glor. est
 honorem S. P. S. Ignatii, veneratio-
 nem Societatis S. Bon., decus et orna-
 mentum."

poezja zwykła wcale się w szkołach
 trzymała a retoryka i poetyka były
 rigorous. poetyka podawała prawa
 układania rozmaitych wierszy, reto-
 ryka natomiast najwięcej do życia
 publicznego w kraju musiała być
 słuchana i to jest co odma-
 rza szkoły nasze od zagranicznych, czego
 piśmiennictwo porzuciło dostatecznym
 się dowodem.

(Pl. Karłki.)

Miscellanea.

(na grzbieci)

Scholastica saeculi XVII et XVIII.

(f. 1 - 411.)

zbiór różnych szkolnych piśm i wrywków zlat od 1623 - 1790. globniejze są:

1. Rhetorica patvia etc ur. 1730-40. Dwiekło szkolne bez porątku - edaje się ni przez uczelń ułorone - (f. 40-97. i 98-155.)
2. Compendium eruditorum; zbiór różnych słów oioś itd do retoryki poucenijs. (f. 114-121.)
3. Sententiarum atque eruditionum Compendium; zbiór myśli i zdań najawiej zklapyków do wrytku w retoryce cwiczenijs. (f. 126-129.) -
4. Diactica. auctore goncio. commutatore hyemali a. 1721. uero interpretante petro cariniro goszkowicki etc - skrypt caly, dotne raskowany. moria etad powziac zaił dūgo goskiesu perwaga się wspirano. (f. 219-354)
5. Corporhorus philalcthes ad auctorem apologid pro arte disputandi peri patheticorum etc. (1754.) (f. 364-369.)
6. preklad z r. 1780-1790 nowy Traktat do Nkolera o pauowaniu. (f. 379-389.)
7. pocheuda aut. Zofed nowickiego itd. r. 1784. cytana przez Jana Smiadalskiego - (f. 392-395.)
itd. (ob. osobne kartki.)

Mr Jan Markiewicz

CXLIII. (pod. katalogu)

Hortus varius scientiarum
arboribus implantatus

Stanislai Budzewski

(Tytuł na A. Kar. czerwono (blad.)

Hortus

varius
Scientiarum arboribus

Implantatus

Anno Domini 1744.

et Anno Dni 1745.

Stanislai Budzewski

(f. 1 - 67.)

Skrypt równie szkolny. na k. 56
wzdybuje wypiski moie i wiersze da-
mische kr. 1743 w szkole Byd-
goskiej cytaue. Driaty gównie
aktorneys sie tu wypisad skladaja sa:

f. 2-16) Institutiones nonnullae stu-
dioris humaniarum literarum uti-
les ac necessariae. (przyklady pol-
skie.)

f. 18-22) De orationibus nuptialibus.
etc (przykl. polskimi.)

f. 22-31) De orationibus sive votis
ad commitia spectantibus. (z przy-
kladami polskimi.)

f. 32-41) Epitheta (pauissho-polskie)

f. 42-44) Amplificationes variae sty-
lo patrie explanatae a quodam
dignissimo professore. a. D. 1744.
(od tekstu pauisshiego przyklady polskie)

f. 46-64) Rozne przyklady wierszem i
proza, w obu jerykach -

CXLIV. (w. Kartab. Daw. Wiriy.)

[Faint, illegible handwritten text]

[Faint, illegible handwritten text]

[Faint, illegible handwritten text]

[Faint, illegible handwritten text]

[Faint, illegible handwritten text]

[Faint, illegible handwritten text]

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side]

†
C. N. / [illegible]

CXLV. (pod. katalogu.)

Varia — artykuły gospodarskie
— sposób mierzenia pól — listy
Bekeusza — universaly Zygmuntatt.

(właściwie:

Varia (Miscellanea
ab a. 1525 ad 1620 circ.)

(f. 1-45.)

Opisaniem pisany przez Kaspra
Nogaciewskiego szlachcica, dworza-
nia ~~Króla polskiego~~ ^{w Wirby (Gabriela)} ~~w~~ ^{Bekeusza}
Bekeusza starosty Berthanowskiego
(w węgzech) i rolnictwa i dworza-
nia Królewskiego, mieszkałego
w Prencach a pisal się z Dobrymą. —
Brakuje kart nieco, stąd artyku-
ły niektóre defektowe. Opawa zu-
żyta, komputury pargaminem po-
wlecone na wiersznej półtora
kryza) † w tarczy nad którą lit:
G. N. (Gasparus Nogaciewski)
sątu różne wypisy gospodarskie,
lekarstwie i nieco historycznych.
Dwie wiązki polskie, nie które warze. —

(ob. owob. Kartki.)

(ob. His. F. 1. 62.
który w do starostw
dodaje mu jeszcze ra-
zunki położone w
polsce — wichowski
a proz prencach
ge, Barstawi (ru)
i Hausen'skie — co
do Nogaciewskiego nie-
ma nic.)

CXLVI. (p. K.)

Excerpta quaedam ex libris
Patris Szentivani.

(na 1^{ej} kar. tytut.)

Excerpta quaedam ex libris P^{ri}si
Patris Szentivani Soc. Jesu-
tum ex variis authoribus tam
spiritualibus quam profanis per
me Gabrielem Bogdanthi
annotata ac huic libro inserta.

(M. H. 2^{ej} połowy XVIII w.)

(f. 1 - 159.)

Roku niema pewnego, lecz można czas
nadużyć między 1705 a 1745. — Wy-
pisy z dzieł Szentivanięgo kon'ca są
na K. 124. Dalej są Miscellanea po-
ciski utworu samego Bogdanięskiego —
wszystko długo pisane może raczej ka-
leNDARZE. —

Marcin Szent-Ivanyi węgierski szlachcic
Jezuita, był w Tyrnawie profesorem
filozofii i teologii scholastycznej, uro-
dził się 1633 a um. 1705 r. założył on
tam drukarnię w której wydał:

1. Curiosa et selectiora variarum scientia-
rum miscellanea, w 3ch tomach. —
2. Catalogus rerum, locorum, personarumq;
in Hungaria memorabilium —
3. Ephemerides (ab a. 1675 - 1703) wlatkiwie
Kalendarze.
4. Forum scrutarium antiquarum he-

resum

notium. (I więcej xiazek teologicznej
 treści - z tych pierwszych trzech ma-
 my tu wyciągi p Bogdaniskiego. -
Gabriel Bogdaniski, był Zakre Soci-
 etatis Jesu w domu ni fallor Jarka
 Stanisława Kuchmistwa kod. Umar-
 tigo r. 1721. Tam on wypisy ro-
 bit i wiersze pisat po polsku - wypo-
 mina o nim Bętkowtli w H. K.

(Ob. wrytke w Kartkach.)

CXLVII. (podług katalogu)

Anecdoty rovine — Tractatus
de Jure et Justitia

(niemajac zadnego tytulsu datem.)

Miscellanea

Theologica — Historica — Juridica.

ex annis 1699 ad 1712 circiter —

(f. 1 — 282.)

Kniha jedna wprawna rlas pisana
przez pewnego zakonnika. gismatu
umieszczone sa:

1. Confessionem esse necessariam pro sacra-
mento penitentis ipsamque iure divino
praecipiam — probatio questionis. f. 1.
2. de veneratione sanctorum. item. f. 1.
3. de primatu Sed. Apostolicae. item. f. 3.

To trzy pytania pisane okolo r. 1710. —
nastepuje:

4. Flores collectarum Historiarum

(f. 11 — 161) Jest to zbior wyciagow historycznych
numerowanych z wielu autorow obcych,
ktorych naliczysm do 200. z nazw i
malo i niewiele znaczace kwiaty zbieraw
umiescil. moze byc oryginalna praca
bo niewiadomo czy kiedy byla drukowana.
Zaceta jej najwizsza ze pisana po pol-
sku i jest najczystsza i pobozna praca.
Podzielona na czesci I — XVIII. z ktorych
kazda kierba porzadkowa biega opatrzona
tak ze wzytkim kwiatow jest tu zebranych
1172. Reistr przekonuje ze bylo wniej
wktorym kierba dochodzi od 1220 — 2216

(f.)

(f. 280-281) bez Ryhopiom niniejszy
meina więcej. prócz tego Kardea
anegota ma swój osobny tytułik
na marginerie. Byłaby do cypet-
ni ludowej nieśta - gdyby miała wię-
cej wypisów rwojstus.)^{x)}

x) pozet autorów przez
niego cypetany osobno
ob. -

5. Connotatio historiarum et anti-
quitarum. f. 162-169.) - wypis
podobny poprzedniemu, bez wyrazi-
nia skad - po facimie cypic a cys-
tus po polsku. Lirb meina, tytko
liniami przedzielone - Tytkoliki na
marginerach - pisane w Zawichoni
r. 1708. Było więcej tu tytko cypic I
rerum antiquarum. -

6. Tractatus de Jure et Justitia (f.
170-249) Dzielis się na Disputatio-
nes a Disputatio na Questiones. -
Disput tytk jest I - XVII. z mniej lub
więcej pytan' przy Kardej. Dotosa-
dniejczy spis jest przy koncu trakt-
tata f. 247 - do którego ciekawym ad-
resam. na koncu f. 244: " Et haec
dicta sufficiunt de Jure et Justitia
ad. M. D. glor. B^{na} V. M. H.
angel. Custodis et S. P. francisci
honorem Drage 1699." -

7. Carminum proverbialium loci
communes (f. 250-249.) wypisy
z poetów starze do prypisów, mottów,
dewizów i zdań poważnych po facimie.
f. 249: finis w Syrokonuli 1709. -

(Ob. osobne Karblei.)

ad Cod. Mss. in 4.

CXLVII
f. 4 - 161.
2

Seneca.	Ovidius.	Buterus Betti.	Paradinus.
Plutarchus.	Hippocrates.	Torquatus Taxis	Aimoin. (hist. franc.)
Albertus (post) avinus.	Lucillus.	Franc. Petrarca	Greg. Turonensis
Aurelius Victor.	Silvius Geraldus.	Giov. Basil.	Nic. Sanderus
Andreas Chorensis	Alex. Geraldinus.	Flav. Vopiscus Simi	Vinc. Beloacen ^s
Alex. ab Alexandro	Athenens.	Laotantius	Xiphilinus.
Corn. Tacitus.	Stephanus Inar.	Vulcatius Gallia ^s	Am. marcellinus.
Antonius melis.	Joas Saresb.	Aristoteles.	Claudianus.
Francis. Seno:	Homerus.	Juvenalis.	Eutropius.
Vinc. Antioch.	D. Gregorius.	Wartii: fulgen:	Onuphrius.
Ambr. Corisamus.	Cornelius a Lapide.	Suetonius	Raph. Volateranus.
Celcius Rodiginus.	Job. magin.	Alex. Cardanus.	Polidorus Virgilius.
Lampriidius.	Jac. Phil. Bergensis.	Wemmers (b. wile)	Hobaeus.
Petrus Sergius.	Martialis.	Galenus.	Dio. Nic.
Quintus Curtius.	Joas Ranisius.	Avicennus.	Jedrej Karp (Karama)
Niceph. Calidus.	Blondus.	Cicero.	Jos. Flav.
Paulus areolus	Artemidorus.	Bened. a s. Josepho	Stromat.
Teodor Herodotus.	Hieron. Arcon.	Vel. Paternus	Sigibertus et
S. Ambrosius.	Joas Owenus.	Martianus (b. wile)	Platinus.
Valer. maximus.	Christ. Fonseca.	Aneas Sylvius.	Funec. Diutortis or min. (liber consid.)
Parletti.	Herodotus.	Nicephorus.	Guilh. Lamon.
S. Damascenus.	Strabo.	Theodosius.	Radziwilt. (qu.)
S. augustinus.	Cebes Boar.	Fulgosus.	Epit. variat. histor.
Pr. Gosla.	Prudentius.	Manseuius (argutia)	Radziwilt (Puis din.)
Victorinus Sprigel	Gilbertus.	Petrus Crinitus.	Joan. Bonaras.
-uis (hist. Justini)	Rupertus abbas	Luceus Florus	Joseph. man.
Fronlinus.	Apophtegmata (?)	Hist. eulet. }	Helic. (lib. var. histo.)
Franc. Sabata.	Pierius Valeria ^s	Baronius. }	Scionisius.
S. Joas Christost ^s	S. Thomas.	Policratus.	Joannes Climacus.
Ludolphus Cantusian ^s	Eropus.	Petrus Blesensis.	Tertulianus.
Alcanus.	Diodorus Siculus.	Henricus Farnensis	Anton. Borin.
Titus Livius	Fidelis Sabb.	Laertius.	Apollo dozus.
Gennadius.	Macrobius.	Vegetius.	Otto Trising.
Selbertus.	Jutlinus.	Brusomius.	Herbertus (994.)
Plinius	Hugo Cardinalis.	Innocentius.	Angel. maurique
Caesar Guanus.		Cedrenus.	

Jac. de Voragine.	Gasaus.	Bercosius (?)	Xenophon.
Bonaventurae s.	Luigi' contini	Aulus Gellius.	Varro
Philo (Pythagor.)	Campana.	Damascenus.	Venerabilis Bede
Molina.	annal. francus.	Strophilus.	gaguinus.
Teoph. Rajmundus.	mas. Roderus.	Marli. del Castillo.	Liberius.
Petrus Berosus	Suvius	Albumarar (1125.)	}
an. Cisterciensis.	Doterus	Faber.	
Pitagoras.	Joan. Vigr.	Pausanias.	
Olaus magnus (arch.	Orosius.	Thom. Blasmus s. f.	
ep's Upsalun)	Brachelius.	Joannes Torres.	
Rycklewicz (Kara-	Theodoretus	Hengelius.	
nia s. wille)			
Vadingus			

1742/ CXLVIII. (p.

Thesaurus absconditus
pro concionatoribus.

(na grzebiecie piorem.)

Apparatus concionatorius.

(Ann. seculi XVIII.)

(p. 1 - 550.)

Pol., na wstawknej kar: 1636. aprilis
25. tak zglas co i caly Pselepiem, dobowe
ale wyprawnie i cypetnie wykonany - do-
brze zachowany wyszedl od Karmelitow
borych w Krakowie. Tybiot ten spisyt
za poradnika Karuodziejom polskim
roznych tekstow wyklad doh obrzetny z
licznemi cytatami pisma s. we wzg-
dzie moralnym - Jetta i Retoryka
f. 273 - 332. ułożona dla uczniow lye-
-am poznan'skiego (Lubran'skiego). autor
jej bęgly w greckim języku użyt do
dwej gruntuwnej i zwizszej prawy Lym.
Suareza, Sokolowskiego partitions, S.
Tomarra pisma, panigerola, Tomarra
de Frugillo i innych powaznych pisarzy
Kotuelnych (ob. Tam Proemium i Epilogum)
id. (Ob. orowe Kartli na ktorych
Karida reer dokladniej.)

CXLIX.

(na kartce grzbietnej.)

Gnomonica.

(cir. 1685 - 1700.)

(f. I: II. p. 1 - 167.)

Cały skopisem jedynym wprawnym
 charakterem po polsku i polaczuie
 podobno w Krakowie wykonany.
 przyciem wiele figur geometrycznych.
 itd. podupna się Spis liter li-
cebnych (litere numerales f. II)

Dalej bez napisu: 1. De horologiis
 p. 1 - 47.) - 2. De signis & horis
XII mensurum, ea operibus Venet.

Præd præbiteri anglosaxonis etc
excerpta. p. 79 - 83.) 3. medula
gnomonica seu compendium horo-
logiorum bipartitum etc Jacobi
Swięteci S. J. p. 111 - 166.)

4. tu i solobiego Hanistawa Teruisty
notata geometryone itd. -

(ob kartki osobno.)

Stumare
Materra.

744/Ch.

Psalterz Dawidow.

w którym zamyka się Psalmów
150. na pięć części rozdzielonych.
(a każda część ma dokonczenie
Niech się stanie, Niech się stanie albo
Stan' się, Stan' się! po łacinie Fiat, fiat.
Drudzy przydają A men.) wierszem
połtwin przestumaczony y do druku
podany za pozwoleniem zwierzchności
duchowney przez franciszka Diacynta
Saron'skiego podszęka wielkiego
R. D. 1725.

(w drukarni Akademickiej sic)
(f. 1-23 i p. 1 - 797 razem
zbiatemi stron: 1054.)

Ten tytuł dosłownie cały na k. 4. o-
prawa w thorku brunatym. - Bez
wątpienia autograf Saron'skiego, też
czyli był tak jak tu napisany dru-
kiem ogłoszony z niestąd pewnością nie-
mam. Cały przez Stumara pisany,
skrobany, mazany i poprawiany. Łesby
kark bardzo pomysłowe, powtornie unarzo-
ne.

Opisami tego psalterza

- A 4.) Przetłoga najpierwsza, -
- " 5.) Suplika pokorna do Naj. Boga
rodzicy Maryi Panny - (wiersz
połtwin dobry.)
- " 8.) Preludium pod alegorją Manny

Proza

(proza i wiersze.) -

f. 11 - 23.) przedmowa do wierszkiego
Ortylika (z podpisem Klu-
mara jak na tytule) -

" 23.) Reflexya. (proza naka-
nienna.) -

w preludium mówi że to 4^{ty} prze-
kład psalmów, przedrukowany
i aprobowany (f. 8 i 9.) w się zape-
wne dotycze poprzednich Homarów
o swoim mówi sam (na k. 10.) -
z przedmowy dorozumiewamy się że
chciał słowami do siebie Koscil-
nego (f. 11.) o Kotlarzu wrobla i
przyczynę dla której przedrukował
Saron'ski nowy przekład swój wy-
mienia (na k. 12 - 19.) w całe czepta-
nia godne. -

str. (p.) 1 - 750.) Platlerz Dawidois.
Orpü I (ric) - tu wryskli 150 mal-
mów bez przedziału aż do V Orpü
str. 553 - pisane rirnoniarowym
wierszem.

" 751 - 791.) Cantica ex sacris
Scripturis de prompta decanta-
ri solita. (Hom. wierszem Sa-
ron'skiego. Reszta czy nie dokon-
czona czy wtem rzkopism nieka-
czowana - (str 799 - 1042 białe.)

Zatęski w dziełku: Biblioth. poe-
torum polonoi p. 80 lubo miał jak
się zdaje rzkopism (lub sam) przed-
orysua, niewyuczenia imienia Sa-
ron'skiego i robi go prefactus
salinarum

Salutarum uelicen: Tak i Juszyński (II. 170) powtórzył dodawczy że ten sam Biskupiom od córki autora domniemanki krakowskiej, dostał się do Jana Majaja drukarza a od niego do biblioteki hr. Opolińskiego - tuż nie zdaje się by go rozpatrywał, zawieździł tylko rzucając Zatuskiego. (patrz także Juszyński II. 57.)
 Thumasczenie jak na epokę - ma niejakię calety i wśaśiwońi - poeta starał się o dotowonou - wszędzie jest poprzedzają przekład, uwagi, przestrogi, każdego psalnu objaśnienie. wypaie drukowu wymagałoby przejrzewa, zuisan i poprawy.

(Ob. osobne kartki.)

Larou'skiego przekładu Psalm 33. (Benedicam etc)

uwaga: wszystkie psalmy i pieśni franc. Stajanta Larou'skiego mają 1) argumentum po polsku. 2) tekst łaciński z ozdobieniem każdego wiersza wulgaty. 3) przeztroga względem wersyj drugiej (7. i. polskiej) 4) sam przekład psalmu.

1. Dawidowi gdy odmienił, liwarz przypisany gdy był od Abimelecha relegowany!
2. Bógostawie będę pana czasu wszelkiego Zawsze przenajświętsza w uszech mych chwała Jego.
3. W Pann chwał się ducho moja niechaj stuchaja, Łagodni i niech się przeztro rozweselaja.
4. uwielbiajcie pana ze mnę, wszystcy koniecznie wywypiszajmy Jego święte Imię Spoteznie.
5. Trukatem pana a on mnie wystuchał mnie I wyrwał mnie z trošk wszelakich w swoj pan'skiej sile.

6. Przystępujcie do niego tak poświęceni
Nie będziecie w okolicznościach waszych & haniebieni.
7. Ten ubogi wołał a pan ucha nadstawił
Wysłuchał go i z wszelkich żalów wybawił.
8. Stawi obóz anioł pański w okolicy Szyków
Bogobojnych, i wyrwie ich z rąk przeciwników.
9. Kosztujcie i widzcie, że Pan słodki mięmiernie
Błogostawiony ma i który w nim ufa warwie
10. Bójcie się Pana wytrwani, gdyż nie dojmuję
Niedorlatek tym, gdzie bojann" Boga panuje.
11. Mocarze moi i Fakneli i są spragnieni
Szukający Pana w dobrem nie są umniejszeni.
12. Podziecie dziatki słuchajcie mnie a ja z przyjaciłmi
Nauzai was będę szczerze Boskiej bojann".
13. Który jest ciekaw coby życia Sługiego żądał
I kocha się w tem by dobre dni swe oglądał.
14. Hamuj język swój od złego, bądź powściągliwy
A usta twoje niech nie mówią zdrady szkodliwe. (Crie)
15. Odwróć się od złosci a czyni dobrze z ochoty
Szukaj pokoji i gon' go za klejnot złoty.
16. Oczy za sprawiedliwymi pańskie oglądają
A uszy jego na prośby tych się skłaniają.
17. Twarz zaś pańska na niezbożnych tak się zburzyła
By do szczeru z kienie pausić ich wygadziła.
18. Zawołali sprawiedliwi a Pan łaskawie
Wysłuchał ich i z niejku wyrwał ich z rąk.
19. Blisko tych Pan co na sercu są skruszonymi
A tych stawi którzy w duchu są pokornymi.
20. Wiele trosk na sprawiedliwych często przychodzi
A Pan z niejku rozliwnych ich oswobodzi.
21. Strzeże Pan ich wszelkich kosi i tu i wrozdzie
Żadna z nich bez woli JEJGO starła nie będzie.

22. Śmierć grzeszących jest najgorsza, którzy nie lubią
Sprawiedliwego, wpadną w grzech sami się zgubią.

23. Okupi Pan dusze sług swych, a ci nie grzeszą,
wszystcy co ufają w Pana z pobożną wresztą.

Chwała najświeższemu Ojcu wiecznemu,
I Synowi i Duchowi przenaświęconemu,

Tak w swym terminie

Niechaj trwa i zawsze na wieki Słowo. —

(Okp. Ch. s. 166-171.)

(Tekst Homazewia) Psalm 135. etc etc.

Super flumina Babilonis etc.

1. Siadłszy pospół nad strumieniami
Babilońskimi między groblami
Przewnie płakaliśmy
Na swój ojczyzny, na swój dziedziemy
Sion wspominaliśmy.

2. Na wierzbach jak na porajiu
Powieszaliśmy w tym kraju
Tam organy swoje
Arfy, lutnie i regaty.
Trąby, kottły i cymbaty
Skrzypce i oboje.

3. Iż nas pytali ludzie nie mili
Którzy w niewola nas prowadzili
O pieśni i nuty
Świódzły nas rzekli z sionskich pieśni

— — — — —
Dla naszej ochoty.

4. Jakoz wam spiewac' bedziemy
 Piesn' ktora Boga chwalem
 Piesn' Boga zywego
 Jakze w udziej ziemi mamy
 Spiewac' piesn' ktora spiewamy
 w miescie Stworcy swego.
5. Jezli zapomne kiedy o Tobie
 O Jeruzalem, pieta w ozdobie
 O ojeruzno swieta
 Niech moja prawa rekka nauki
 Pisma i gramia i wszelkie sztuki
 Swojej zapamietaj.
6. Niech przygnie jerych do szereki,
 Jesli nie wspomne przez spiecki
 Ciebie miasto Boze
 Jesli Jeruzalem wtoici
 Na poczatku swej radości
 Sobie nie przetozie.
7. Pamiataj pamie, Stworco jedyny
 Na Edomerykow i toslawe syny
 Jak sie szykowali
 w dzien' spustoszenia Jeruzolimy
 Twojego stonu, Twojej solimy,
 Tak zwawo stawali
 wczeszezac: pustoszcie, pustoszcie
 Rumujcie, burzcie, ruozcie
 Na mnie, niefolgujcie
 az do szeregi obalajcie
 Nikomu nie przepuszczajcie
 Nic nie rozpektujcie.
8. O Babiloniska coo mierzna
 wiarajmi wiarzej lubo niewierna
 Jcu blogostawionny
 ktory uerzpi sobie na grode
 za nasze krzywdy, za nasze szkody
 Za zabrawe plony.
9. a blogostawionny ten ktory
 wziawszy wam wasze struktury
 wet za wet odmierzy
 za nas kiedy dxiatki mate
 O opokce lub o skate
 Okrutnie uderzy. *Chwala baw' Ojcu itd?*

Dwie broszury Cyprjana Roberta
prof. sławiańskiej literatury
wsparyżu. -

I.

w 1846 roku zaraz po nieudolnym udarzeniu
 galicyjskich wydał Cyprjan Robert artykuł
 po francusku który został na niemieckie pre-
 ferency. *) Autor myślał że odryskają był swój polityczny-
 otuchy ze odryskają był swój polityczny-
 ale główna jego idea - jest państwowim,
 państawiście powstanie. według niego
 sławiański duch jest kryta - demokracją
 "stała się narodziła" sławiańska utry-
 mująca rasę arystokratyczną, ma w sobie
 rasę rzymską, śmiercią. Kwestie pod-
 danstwa i państwa jest zbliżeniem sto-
 pów do pańców krytyki szlachty - i tego się
 wiedeński i berliński dwory najwięcej oba-
 wiąją. mapa ludu cenna niepoznawana
 jestże dajcie powstania polskiego wystawio-
 nego przez radę powieszone krew, jako
 cele egzystencje i szkodliwe. mieszkańcy miast
 mają wśród siebie młodzież ukrytą, już to zrozumieć. Duch tej młodzieży nadzwyczajnie się od lat 15 zmienia. Komuniści w ostatnich przewoźnych memoriałach przypuszczają. że oni wyznają, jest raczej równością społeczną każdego w obliczu prawa. Wodermach

był mi-
 mełki: Die
 Verschwörung
 des paustabts.
 mus u der pol-
 nische aufstand
 wyszło przy diet-
 Einundzwanzig
 Bogen für
 Deutschland.
 Prunina 1846 120
 znajduje się w
 na str. 305-341
 my koniu. -

nie

nie antysocjalnego nie widać. Dla Sławian
 narwać można rok 1846 rokiem nowym 1789.
 Szlachta daje inicjatywę, socjalnymi poli-
 tycznym reformom — a rewolucja obecna
 temu w odróżnieniu się nie stała (miast)
 ale szlachta fałszywie zduchowieniem, na
 orle niedu sławie. Gruba ciemność ostawi
 pierwsze wdrożenie naszego kuniotka i w tej go
 rząd despotyczny stara się jak najdłużej u-
 trzymać. Także żądać, aby obiecać wolności
 dwój państw umiał rozróżnić od namiwii
 podrzędan rządowych poniekąd. — Z tych pre-
 misów przechodzi w wiersty wypad, jak wry-
 stwie stronnictwa dawnej polski nawet
 Rus' i Kozacyzna, w ten plan od Bektu
 do czarnego morza — usamowolnienia wcho-
 dzity. przebiega wkrótce: powstania
 o. 1846°, nawet w matematyce i na wo-
 jownicy, daje sieste, bez niedokładnie i
 według podania fałszywych, opisanie, powstań
 krakowskiego i poznańskiego i rzesi gali-
 cyjskiej. nadmieniam o najcięższej młodzieży
 ceskiej wpradzie itd chwali polską szlachtę
 która przyjmując dobrowolnie chrześ- demo-
 kracyzm, jako arystokracja jedna rzej-
 perwersyj w świecie, niepowinna być pan' ofi-
 rz swych nurewys poświęcić. pozna więc kie-

— dyś

dyś między Sławiański; jak podstępnie rząd
 austriacki, do mordów go zwolując oszuka-
 wał; że ci którzy katował; mordował
 najlepszymi jego przyjaciółmi byli. I wtedy
 dopiero może komunizm cudze rozpuści wyje
 a bida o przebaczenie win prosi dla wy-
 dników, albowiem straszna jest sprawa
 wola ludu i ta się powinna spełnić ms-
 dziej ery później. W grobu polskiej szlachty
 stoi jeszcze polski naród cały. Polscy
 chłopcy rosną obywatelami, ale i polakami
 nie przestano być. Rostawszy usamowolnieni
 temu gorliwiej bronić będą narodowości swo-
 jej; i tej się pomśrzę na rządnie nieprawym
 Austrii. Przed ten wypart się swojej dawnej
 zasady. Polska szlachta w rycerskim swoim
 poświęceniu się objęła nową zasadę od-
 krycia. Usamowolnienie jest to zaród na-
 sienny młody świat, którego w przyszłości
 państwa sławiańskie ruchy wychodzą będą. Ruch
 ten powiada Robert - nie tylko jest polski
 ale Sławiański. Skumulony na jednym miej-
 scu, pojawi się w drugim. Będzie to pow-
 stanie całego rodu (plemienia) Sławian.
 Rusi, Czechy, Węgry, Sławianie nad Dunaj-
 em - wszyscy witają się po bratersku, wry-

-cy gotują się, wreszcie zt sposobis, dobieć
 się wspólnej swobody. Od Nettu do przy-
 słan iliryskich na Adryanie, idea sta-
 wiańska, idea jednolita, rozrzarza wrytkie
 za równo serca. Chłopotowo porwa niebawem
 kto is prawdziwy przyjął. parmo zie-
 mi dwustoniłowe. Karpát bezpieczną ochro-
 nę ludów wolności pragnął. Tak się idea.
 Ruch państwański, nie jest powstaniem
 polaków, ani ruchem ujarzmionego narodu -
 to jest przedsięwzięciem ruchem spotężnionych
 reform, wtej części Europy która niema
 jeszcze Konstytucyjnego ani politycznego ty-
 cia. Taką stroną pierwszą p. Cypryana Ro-
 lerta. —

pisaniem w Odnowie D. 20 listopada 1847

AM
3

W r. następnym wydał p. Cyprian Robert profesor Katedry Slawiańskiej objętyj po adawie Michiewiczan, ogłosił drugiem nowe uwagi nad stanem obecnem ludów Slawiańskich pod napisem: Les deus Slavisà-vis de la Slavonomie. *)

x) Les deus Slavisà-vis de la Slavonomie. Ruzrie, par Cyprien Robert. Paris & Leipzig. Popold Mi-chelsen, 1847.

powieździeliśmy ten piśma pierwszego pod względem sprawy polskiej r. 1846 w party-ku wydanego - jako kłiem w związku daje namy szkie pomysłów tego autora winniej-żego. —

O plemieniu i mowach Slawian wogólności. Perustawizm, jest to zjednoczenie, zbliżenie, pojednanie braterskie a ostateczne potężenie, ze spoczeknięcie wszystkich Slawian, w jedno wielkie państwo na bymoralne ciato. Mniemania o paustawizmie dla tego są w Europie różne, że są na dwa stronictwa dzielą. Jedno niemieckie przez agentów najemnych rządu lub wolnych dworan, wstawia centralizacya absolutną, odrzuca wszelkie narodowości i marzy o wielkiem rze-żeniu wladzy - wciatym slawiańskim rodzimym albo teorii niemieckim - Dwozemie wladzy - wciatym slawiańskim rodzimym albo na drugie slawiańskie, stworzone z szeregach patriotow, przypuszcza ideę odrębnych narodowości, nie szuka jednosi tylko w federacyi wolno-ści i sity moralne na których paustawizm by opera składa ludności trzech państw: Rosyi, Austryi

autor umiesionym, w d. niostem wille, marni ku unow, wistawian ubitio, tego sobi pmiowistaj, obdaje - wdrij erui, my polacy i cala, Slawianury na bymoralne ciato. Mniemania o paustawizmie, ruzni ze ich sprawie, toci, ich interepow, pynija - us bytem, mygnijer zajmuję, wly obiwione jak, poduję i anglya, gigo, wstawia centralizacya absolutną, odrzuca, dafowai jednak ze, wile nury ty narys, wszelkie narodowości i marzy o wielkiem rze-żeniu wladzy, wciatym slawiańskim rodzimym albo teorii, Hawnian i pola, twoi albo teorii, obdaje - albo na drugie, stworzone z szeregach, w dze sowa powta, ra i ze ni nie wry, patriotow, przypuszcza ideę odrębnych narodowości, nie szuka jednosi tylko w federacyi wolno-ści i sity moralne na których paustawizm by, operę składa ludności trzech państw: Rosyi, Austryi, moigt byt odga-
dnai

morawskie i słowackie. Czechy, mówi, tyle ma
 historyi z polskimi że w średnim wieku mało się
 z sobą różniły. Dialekt raski zdwoił się składa
 odwoz: ruteniska i morkiewska. pierwszy stał
 się przykładem ludu upoludniowij Hawian. Jirski
 używany od Trypolu po kraj włoski, wchodzi
 w głąb Albanii, a przechodząc macedonię kon-
 czy się u brzegu morza egipskiego. Literatura
 Jurow kwitła już w wieku XV do XVIII. Mowa
 ich ma wiele prowincjalizmów, a prócz bul-
 garskiej samodzielnie stojącej dzieli się na trzy
 odwozi: serbska, kroacka i wendyjska. Roz-
 póżnienie tych pięciu mowoli jadał autor bardzo
 strasnie wkrótce.

2. Państwizm naukowy. (pisnienniczy.)

Tu p. Lyp. Robert ze nowszemi czasy mowy
 sławiańskiej stał się naporem siebie wysystematy-
 cznym przeciwnictwie (oposition) miarowicie
 polska z Rosyjską stoją w antagonizmie coraz
 silniejszym. Utrzymuje że antagonizm ów jest anor-
 malny, wopólnemu duchowi przeciwny, nawet fakty-
 czny, który jeżeli się wkorzeni, zwicknie rozwój
 i całe plemię wnieśliwmiłstwo nieuboczne utraci.
 Sławianie cyfko piemienni są Czechy uczeni, pi-
 sarze rosyjscy i polscy niedowierzają sobie ob-
 winiają się nawzajem o stronięność. Szafarzyki
 Kolar najwięcej otmyśliłi sporobów zbliżenia ludów
 sławiańskich z sobą, co nazwali: wrajennostis.
 Narodowoi atoli czecha przebudziła się dopiero spo-
 czątkiem terazniejszego wieku. . . . Sławianie wy-
 gejscy (slavaques) pierwsi okarali najwięcej zapad-

i przyjęli idee państwowizmu naukowego, czyli solidarności umysłowej pomiędzy rozmarzonymi ludami Słowiańskimi. Było to wkrótce po roku 1815. odtąd tajne i jawne stowarzyszenia naukowe i patriotyczne, Stowarzyszenie Serbskiej Matki, Abadementa w Nowym Sadzie w Sławii, Opatropek ceskiego muzeum w Pradze a w końcu Stowarzyszenia młodzieży pow. 1831 (a więc nasze powsta-
nie już obudziło) wywierali zawzięty wpływ na pryncypy, wysławiali stan obecny upadku, szerzyli postępek wśród Słowian zarówno mieszkających wewnątrz, własny alfabet tamto jest niepodobna zjednoczeniu. Co do idei państwowości Słowiańskiej to wcale nie nowa. Dawni Grecy byli państwowcami, a nie oddzielnymi rzeszami państwa dzielili (s. 25. 26.) Najbardziej skutecznym państwowizmem, powinno być zwycięstwo owoch kopioń moralnych odgraniczających między despotyzmem rządzonym i wjawnym jęzorem.

3. Państwowizm polityczny.

Język naukowo udoskonalony Słowiańskiemu narodowi. mając cechy główne języka; cechy literatury Słowiańskiej, preto i cechy narodowości naszej. Zadaniem państwowizmu politycznego oswobodzenie tych czterech narodowości. Celem ostatecznym oraz. Patrioci mniej zdolni którym niż uczenni, bo pierwsi są pod nadzorem polityki która przesładowuje, wiezi, niszczy albo przynajmniej śledzi krok każdy, gdy przeciwieństwo uczennych musi cierpieć (nieprawdopodobnie uczenni bynajmniej politycy ani wyjątki, ani odrozdina w

Austryi

w Austrii). w wszechnicach rozrozkowuje się ta
 propaganda, która ma trzy stopnie wydatne.
 nowo przybranych, czytających oddawna książki
 sławiańskie i tyś w literatury za martwą
 literę się biera, jak długo ta do poświęceń i
 czynu nie wzniesie. Zakłady naukowe rozbiłszy
 jak nierzadko ten przedmiot przez swoich urzędników.
 Agenci carscy zwiczkli w Europie dożnowi pa-
 tryotów sławiańskich podsuwając miasto wy-
 ratur: "solidarnosc", wyraz: "rzednoczenie
 szerepu sławiańskiego" (str. 31.) Dozwolnie ubolewa
 p. Robert że patrioci polscy nie tylko nie
 podzielała dawna tyś co proponują ligę sła-
 wiańską, ale się stanowczo sprzeciwiają, nie
 przypuszczając różnie wnarodowościach. Po
 jednak jądro 10-12 milionów chrysto-polskiego
 ludu, przyśięgnęłoby faćnie ku swej sprawie,
 zaradz federalizmowi wszerzkiem znaczeniu niekili
 była dawna polska, w potężeniu z Rusią, ma-
 dorosją, Ukrainą i Kozaczyszyną aż po czarne
 morze, które ludy obyczajami i nową miedzią
 nie się znowskalami różni. P. Robert zięrzy
 polakom, aby się nie tylko nie izolowali ale
 wspólnie z emigracją starali przedstawić całej E-
 uropie ducha sławiańskiego, żeby stanęli na
 czele ruchu sławian i to jest co opauowało, wro-
 tu biegącym umysłowi wielu a między innymi Jene-
 go Lubonirskiego z przeworska (s. 33. 34.) Do-
 tacy, niewidzą i nieprzyznają jeno dwa pierwio-
 stki sławiańskie w świecie — sibi i Rosję,
 zguścieni z 1846 w krakowskim i w galiicy, wie-

- Tu się rzuciło wstronnictwo niemieckie. (s. 35).
 Byłoby to jednak rozpaść, potrzeba niewątpliwego
 uspokojenia, i chcielibyśmy przeciwko burokracji
 austriackiej, która się kosztem klas tak spo-
 żyła, że sam rząd stał się bezsilnym napre-
 ciu niej. Ludzie owi umieli więcej ślepoty chło-
 pów, aby uisnąć szlachty i patriotów, po-
 różnili jednych z drugimi, pozornie udarowali ich
 swobodą i przywiązali mocniej do siebie - co
 jak w Galicji tak w Czechach działali. Temu-
 niemu są i węgry zagrożeni, do tego przyrzucia
 się wopia przyków sławiańskiego i madyarskiego.
 A tak zwyciężeni patriotci wprawie uisnionej
 swej narodowości gotowi są rzucić w objęcia
 Carya, gdy nieostrożność klas wyższych i arysto-
 kratyczne przesady rządu, ich to z Austrią to z
 Niemcami i ustalają uisnienie. p. Robert zaje-
 dyny środek upatruje zwyciężenie poddaństwa, przy-
 wilejów szlacheckich i więcej *wirklich* energii-
 owych kroków, dokonania zmian radykalnych,
 któreby najpóźniejsze obietnice Austrii i Prusii,
 wniwecz obróciły. Inaczej nieuniknie się pot-
 rzebiego wpływu Niemców a federalizm sławian-
 ski ^{ludów} ~~na~~ długo oddalić można. —

4. O państwowości rosyjskiej.

Postęp państwowości sławiańskiej uderzył był przed
 laty 15 rząd rosyjski i skłonił go do sparaliza-
 wania, nie w odwrotnym ale w podobnym kierunku.
 Rosyjscy nie mieli brali sławiańska a rosyjska lite-
 ratury za jedno i to samo. (Wenelin, Butharyn.)
 Starali się dowiedzieć że cała sławiańszczyzna z

Rosyjski

z Popsyi pochodzi, nie Cerkiew syryjska jedna
 jest prawosławna (waria) że język jest wreszcie
 narowno ceniony ubogactwa swego. Ustricow
 uwaza historja polska, nanie bez rozpytkiej
 i doszedł do tego że polski katolicy niebyło a
 narodowoi polka jest pytaniem wątpliwym
 sei podległemu. Od studioń do erymu przedko-
 dra, pisarze rozpytki upodział i dziełach stali
 się nieustrudzonymi apokotaniem paustawizmu.
 skhodliwi solidarnoi stawianiskiej, poddaja
 oni dawno zarady centralizacji rzymskiej.
 Dwór rozpytki uwaza przedwzrostkiem uwagi
 swojej ku stawianiom potudmowym. Od pot
 niechal wótku opiekuję się syryjskimi sta-
 wianiami pod panowaniem Austrij i Turcji b-
 -dajmy, i wszelkich kłtuum nędznych wrywa
 sporobów. (s. 42.) Stłumienia podobnego paust-
 wizmu zaprzecai niemożna - ale on niechal
 cęty kryto-stawianiskiej, a co najwięcej, sta-
 wianiu koldujęcy niepodległoi, nie podziela
 go. Wzrostkiem nadaw opiekuję się jakimi-
 kolwiek narodowościami ulem jest ujarznie-
 nie ludoi i centralizowanie przymusem han-
 dlu i przemysłu pod jedną flagę. Ludy cudzoj-
 opieki szukajęcy niędy się zapadku nie dwo-
 gug, nie odróża wniepodległoi - a więc i
 opieki rozpytkiej ualęży się wystregai. Ma-
 ona ty jęszere korupci przed druziemni że sta-
 wianie powszechnie niecierpis nięmców, a ta ni-
 nawis, brwa cęgle od Karola W^o co i maie
 "pórtkego paustawizmu i filareta rozprawa

W

o H. Lyrylu i Metodym historycznie dowo-
dy. Austria i Prusy postanowiły, powin-
cie sławiańskie w Niemczech. Rosja, mostkwi-
ci swoje prowincje niemieckie Estonia,
Kurlandja, Inflanty. Syrena tyje w Inflan-
tach wysoka wyznawców ze S. Synod Książ-
czy (popów) nie jest dostarczyć wołanie (s. 46.)
ma to wpływ nie tylko na rzesz niemiecką
ktorej rządy dotąd nie dali odr. 1815 przyobicia-
nej ludom Kowoltywicy. godne wiedzenia cor.
1846 deputowany Hecker w izbie badeniskiej
na 28^m posiedzeniu o przyszłości Sławianst-
wczyny całej powiada, która się na tem skon-
czy że Rosja ją oparuje. (s. 47. 48.) 12 zdań
przesadny Heckera takie proroctwo p. Robert
wypis: że niemiecka rzesz będzie musiała nie-
radtego, zbrojną się protestować przeciwko
Caborom Rosji i stanąć w obronie latini-
zmu naprzeciw wymogom politycznym i reli-
gijnym wschodu syrenatyckiego. Oby przynaj-
mniej teksta jednolite, od której oalek. „Poli-
tyka wtem składzie nevy, dok” jest jasna.
(s. 49.) Tu wnioskuje Robert, że Rosja ma
zraz o nawiązanie nad całą Sławianst-
wczyną, zgubną stać się niebawem może dla Niem-
ców. „Lubo i Rosja w okolicznościach godnie duch
oraz silnie się objawia, więcej się tego ruchu
u siebie, niż o podbojach zamysła. Rosjanie
bardziej pomagac będą Niemcom i Austryi
przeciwko darsnościami ludów sławiańskich m-

- zeli zapragnie wojny któraby interes Sta-
 wian na względzie miała. Wie to do-
 brze Rosja ze obejmując sferę nad Sta-
 wian'szeryną, władze swą monarchijną
 osłabia i przytępi zasadom niezgodnym
 z samowładnością u siebie daje. Niemcy
 i Francja powinnyby się obawiać, aby Ros-
 - ja pomagając reakcyi pruskiej i austry-
 - iackiej, gasząc ruch ludów Stawian'skich
 znów nieustrzymała na długo ustowań
 gwoli wolności tak drogo okupionych.
 Już Tuczdyd wyrzekł o Stawianain mówiac
 ich Sycjami, że gdyby te ludz jednego na-
 celnika słuchali, jednę myślą oddychali,
 niebyłoby w Europie ani w Azji potęgi któ-
 - raby się im oprzeć mogła. Zdanie to
 Tuczdyda przed kilkudziesięciami latk wypowie-
 - dziane, nie ziszcilo się dotąd. Dziś się zapre-
 waga Rosji zmienia stan rzeczy. P. Ro-
 bert atoli myli się przypisując Rosji lub
 od niej każdać rzeczy niepoobnych jak ma-
 drość administracyjną, sprawiedliwość i wy-
 soki stopień oświaty. Zresztą widzi sam
 autor niewołalne trudności, bądź w niesfor-
 - nosci i niezgodności Stawian, bądź w frisy-
 -

czeń i moralnym usporobieniu rosyjskie-
 go rządu. porównywa on Stawian naddu-
 najstkich i południowych z moskiewskimi
 narodem, zniekorzystając ostatniego; twierdzi
 iż by przewodniczeć tytu narodowościom;
 rządzić niemi, trebaby słownie do charak-
 teru, zwyczajów, mowy, swobod i potrzeb
 miejscowych, Kardziej odrębny system administra-
 cyjny zaprowadzić. Oddać Polsce jej własny
 system, zastąpić Stawianom obrządku taw-
 skiego ich dawne prawa, ię konstytucją wła-
 ściwą (indigene.) wszystko to sprzeciwia się
 absolutyzmem niwelacyjnem Rosji. musiały-
 by ona zmienić wprzód politykę zewnątrzną
 swoją i zorganizować się inaczej wewnątrz. pe-
 wien czech uerony państwa wsta powiedział:
 Praci naszych Rosjan szawjemy, ale z ich
 dyplomatami wspólnego nic mieć nie chcemy.
 Dopokąd Car nie wróci zniszczoną Polskę na-
 rodową, polak stac' będzie mur nieprzełomio-
 ny między Rosją a resztą Stawian. Na
 teraz zaś ani myśleć o wojnie Rosji w in-
 teresie Stawian. państwem jej lekcyca-
 ty w chęci aby idea wolności powstrzymała;
 stad jej schlebienie Niemcom, którymi nie
 chcą sobie rywać. Chciała owszem r. 1846

Austrii

Austriji poriszkowac, petycje galicjanow od-
 rzucata, odpowiadajac stanem oblezienia w
 Litwie, Wolynii i Podolu. propaganda rosyjska
 sama sie w galicji i polnan'skiem
 szerzy. Car jej nie dowierza. przyklad biorac
 z greji, do wyzwobodzenia ktorej bez zadnych
 nadat widokow przyrzeciu sie. Tego sie on
 Husznie lekka i od niemieckich Slawian, a
 wstrzymuje go system konstytucyjny bliski
 wprowadzenia w prupiech. (Rok obecny 1848
 Jednakze powinienby zapetnie uleczye tych co
 slepo opiewa rosyjskiej wierze.) Ludy Slawian-
 skie nie maja potrzeby zalapiac sie, moga
 jasno widziec dzisiejsza polityke Austriji i
 Rosji. przebiegton i obruda tych gabinetow
 oczekujac chwili aby usutowania i ducha Sla-
 wian zmieciyc i rozwoju wszelkiego niedo-
 zwolic. Ozwobodzenie Slawian i wzajemna
 ich Federacja niszczy potege Rosji - byl
 austriji na zawsze konicy.

5. Czyli kwestyje przez Slawian dzis wywodane
godne sa uwagi i baczenia Europy? Czy
ich interwencja mozebna jest i przyteczna?

Na tem zauwazka p Robert niniejsza swoja ro-
 -sprawa, ktora nie dla tego tu streseram, bym
wzruszenie

wszystkie przerwy wyrezerowane w tej mierze
 zdania podzielać — lecz abym sobie najwa-
 żniejszą tegoczesną kwestję jasno przedstawił.
 Rozwinięcie jej, przedź lub później stanowi
 o losie Dynastji habsburskiej i ugruntuje
 powroćony był polski i węgier. Idea taka
 jak gmach okarały nie stanie od razu.
 Wielki ja wywołują, wielki tworzą i wykrata-
 cają — ~~zwiększają~~ jednakże, jeżeli nie naszego to nastę-
 pnych pokoleń to praca ta uszczelnieniu
 kółkudziestą milionów ludzi — a przez nich
 całej niemal Europy. Lecz idźmy dalej wraz
 z Robertem. Jeżeli z jednej strony, mówi on,
 wzrost państwa niemieckiego, zachod-
 niego tworzy Europę, to z drugiej, państwa
 wianizm ludów zbratanych ku wyzwoleniu
 siebie, rzyń i wytrwania liczne dowody strędy.
 Europy więc powinno być zadaniem, sławian-
 szeryznu podziwignąć. Dłówna nienawiść Sla-
 wian do Niemców wzmacnia słomictwo rof-
 sji, która nawet z rzemi sławowskiej unia-
 ta korzystać. Wielkiego sławian'skiego pan-
 stwa Prąd, miarby wile do przerwydzienia,
 lecz trzeba go wosamym zakresie uprzedzić,
 gdyż niszeru równowagę Europy. przeciwnie
 państwa niemieckiego ludów niszeru nie należy, be-

Dac bowiem spokojnie spokoju na zachodzie
 sprawie narodowości sprzyja. Gdyby Carat
 wziął górę, reakcja jego przeciw Stawianom
 wspólnie z drugimi mocarstwami, przyniosła-
 by uwas, ere niewoli temu walkiennu ple-
 nienniu. Jedynie tylko wpaustawianizmnie
 ludowem co można sobie czynić nadzieję.
 Celem jego potężenie ludów od Litwy do Gre-
 cji jedną wspólną idee. Idee wolności. wol-
 ność polityczna, raczej niepodległość różnych
 narodowości Stawianstich, i wolność cywilna
 czyli równouprawienie wszystkich warstw
 ludzi, wmatoletności trzymamy i ujarzmo-
 nych. Tak pojęty paustawizm, niewznieci
 żadnego warnego zawrotu. propaganda rof-
 fyszka nie jest prawdziwym paustawizmem.
 Użyciem czości i ilirsey nie są zwotennikami
 Rosji. Istotny paustawizm jak go pan
 Robert charakteryzuje, traci w opinii pu-
 blicznej przez tte pojęcie znawstwa ledzatego
 homonymem rofjij i porzawion wielu zna-
 konnitych ludzi. mimo tych wszystkich obo-
 liczności, świat Stawianstki jest z tak sprze-
 czynnych sobie rywiotów złożony, że trudno aby
 został jednolitem, trwałym paustwem. P.
 Robert spodziewa się, jednak (poddając myśl

nie

nie nowa, lecz starą, jak Stawian'srezyrnia
 powinna się urządzić na wzór dawnej Gre-
 cji. Jak Ateny, sparta, argos wpośrodku
 walczącej przeciw Filipom macedońskiemu,
 tak w świecie Stawian'skim widzimy pojednej
 stronie Rosję potężną, ktorą zopieczonych
 żywiołów, wchodzącego zagarnienia i ujarznienia
 wszystkich, a z drugiej strony Stawian któ-
 rzy nie przyjdą inaczey do wolności i niepodległo-
 ści jak przez konfederacyę nakreślony politycznej
 amfiktionij greckiej. Liga podobna
 musiałaby się różnić od niej centralizacyą
 wewnętrzną i organizacyą zbrojną, przeciwko
 intrygom i zamachom Rosji. Tymey rady niema.
 Europa powinna wykonać tego gwaranto-
 wać, aż się Stawianie doń wzmożną by się
 autokratyj moskiewskiej nie bać. Jakbaż to
 narwemy, konfederacya Stawian'ska będzie
 tem czem niegdy amfiktionija Helenów. Kona-
 tija to ludów Stawian'skich wiele utopij na-
 swie - niepodobien'stweu jak stjednozemie lu-
 dów romańskich albo germańskich, co atoli
 jeszcze w porządku politycznym nie jest, wmo-
 ralnym stało się faktem niezaprzeczonym.
 włosi, francuzi, hiszpanie tworzą się duchem je-
 dney idey coraz widoczniej, a może nie długo
orekai'

czekać kłótnię na jednocześnie pod nazwą pan-
 telimizmu. To samo da się o Niemcach po-
 wiedzieć od dnia celnego zwiastu. Większą
 jest różnica między austriakiem, prusakiem
 a holendrem, niż między polakiem, Czechem,
 i Szwajcarzem. Niemcom państwowianom nie
 na ręce. Wzrost Niemiec gloszą go utopija.
 Przejmą prasa. Jeżeli Austria i Prusy chcą
 istnieć, muszą być przeciwnie. Aby Niem-
 cy byli silni sami, muszą polkę, Czechy
 i Węgry trzymać w ościbieniu i wiecznym
 parzeniu. Niemcom trzeba powrót przeciwko
 rosyj; ale wola go mieć wchodzie podobitymi
 zgermanizowanym Szwajcarskim niż w usamo-
 woliczeniu narodu polskiego. Etad Niemcy
 nietylko polce tylko z pewnem ogranicze-
 niem jej narodowości. Szwajcarska federa-
 cja od Moskwy do Berlina, od Konstanty-
 nopola do Wiednia - jest potraktem Niemców,
 i być nim nieprzebie. Obajstua i obca
 kwestjom temu prasa francuska, powtarza
 na ostep, co jej niemiecka podtręwa, etad naj-
 dzwaczniejsze i najfaktyczne zdania i wyoba-
 żenia wumysłais francuzów Wraza. Nelerij wy-
 krye (mówi dalej autor) ródka te rządów
 potuocnych i pras niemieckich i podchodzą-
 cys dobra wiarę francij.

Gabinetu

gabinety otumnia wszystko cokolwiek do przy-
wrócenia jej bytu stary. Stawijemy niewi-
cysz się paustawianim jest właśnie broń
Rosji przeciw Europie. albo są wstędy,
albo by radzi widzieć przewagę morską nad swia-
tem. Paustawim idloty będzie owzem
liwarem polski przeciwko Caryzmowi. Za-
ty skarcówka idąc spocznosc polska rozta-
faby punktem srodkowym intelektualności
Stawianiskiej a ludy Stawianiskie, chce ja-
rmo niewoli siebie rzucic, patrzaty by na
polke i rzucic braty przyklad bierzmo
niepodleglosci jako najswietniejszej tego re-
snej ofiary despotyzmu. Sprawa Stawian-
ska jest sprawa polska. Stawianie
kjednoczemu tworzą calosc pod nazwa Pan
Stawianizm i są zadaniem najwazniejszym
internacjonalnym dzis w Europie. -

poznalismy (tak kowicy masz rwa autor)
zabiegi Rosji i dobrze zrozumiany Pan-
Stawianizm, mogazy stac się we broń
wjej rku, ale tamto przeciw jej przemocy.
Ludy miesniue na wschodzie podwojnie wzbu-
dzaja interes wnas - miesniowie w skutek smu-
tyns wotatnich oratay wypadkow. Te same
zarzewia namistuoski i nietadu, stawiane nie-
gdz wnetrze polski, ukazyz się wcalej Sta-
- wianowizmie

wiaaszczymie. "Kardose" między nami
ciemnota mas, zacietosć słownictwo, upór
arystokraty chęć jak najdłużej używać
dawnych swych przywilejów, o to zapory
wstrzymujące postęp narodowości czyli
państwowym polityczny. naukowy pa-
ństwem nie cofa się, i uń wstanie kiedyś
skojaryć owe rozróżnienia narodowe wy-
rozumowaniem i wyjaśnieniem właściwych
interesów i uruń. piśmiennictwa Sławian
odrębnie wraśćają i wpołnem pobratym-
stwem się potęgują. gdyby nawet Rospya-
skowy Sławianom (dzieli niedotertwa Eu-
ropy) narzuca, polska, czeski i Turja
nieustają jeszcze w postępie piśmiennictwa
swoich. Tak długo lud bawiem piśmien-
nictwa uprawia, żywi wroba naród na-
rodowego istnienia, podobny do ziarna
powierzonego roli, które bytuje ale nie ginie
pod śniegiem, a za pierwszym wiosennym
cieplem, kłuskuje, buja, dojrzewa i obfitem
plonem darzy.

x) Przemysł Cyryli metody apostołowie Sławian podług
tego autora felareta Biskupa Rygońskiego. *)

manus.
Cyrillus u me- nie małej wagi ta rozprawa dla Dniejopisa
Chodius, aus stawiańskiego, nie tylko co do pojęcia
seu rufijschem stawiańskiego, nie tylko co do pojęcia
des Bisch. von wiary Chryst. w zewnątrz, Morawie, państwie
Bispa Philaret. (Dziś węgry - stawiańskiego pochodzenia) po
Mitau u Leipzig wiersz - ale i zrewolucji na wojnie kościelnej
1847. J. A. Beykathodnię z kłopotliwym był kościelniczym
ners Verlagbuch- rozprawy "tych rozprawy w pomienionych
handlung 8te s. pod tytułem tych rozprawy w pomienionych
1-44. w Rydze krajach. - Cyryl apostołował w latach 862-
884, naj lat 42 i umarł w Dnieprze 14 lutego
888. - metody bytował w krajach Sławian
między r. 862 do r. 885, umarł arcybiskupem
w Morawach 6° kwietnia pomienionego roku
w piśmie temu wiersz autor prócz swych da-
wniejszych piśmiarów i kronikarów niedawno du-
chem ogólnie zrodzi, najgruntowniej nielicz
dotąd prace i trudny nauki wiary s. u Sła-
wian objaśniające. Wymienia je dokładnie
w 1^{ym} przypisku. Są to legendy, ryciorysy, kro-
niki greckie, państwskie, rusko-bułgarskie,
dalmackie, orsko-morawskie ludzkie listy pa-
piarów Adryana i Jana VIII i anonim ni-
miecki. przechodząc krytycy nauki o Sławianach
od przybycia z Konstantynopola na
ziemiach Sławian opisuje katarzy ich edukowania
słowem germanickim łacińskiego obrzędów; wy-
mienia ich piśmiar i przekłady, ich z Dnieprzem
i w Dnieprze porozumiewanie się i zgodność xx) Jamo

xx) mówią o tu okazy moment historyczny nader dla Sła-
wian
-wian

wian wazny - wskazuje sie do niemu Hawian / wiaistly bibl
 this, niemiow zobradhcin Fairstkim (wprzody ^{do daje felarek}
 jezere frankow) wraz zwtadeg swieckaj; tak ^(str. 35. n. 46) ^{kuise Ostroga}
 ze Fairstikow a niemiow najedno brae treba, wydawca rarb
 Hekwi preto w kronikaj, tegendach, zyciopi Publi, niemiow
 smach wtej epoe stawiaie o Fairstikaj swego zram o
 niowia tytekwie niemiow obradhu Fairstku ^{zrakai stawian}
 przez Hawian takie pilatnikami, od na knazgi III, Mach
 pira na Kropyin pilatus zwanyj, raz na beuszow. ^{raz knaz}
 sawrze brae moina. ale Hawian niuawisi gr. Tobiasz,
 do niemiow jezere dalej sija. ma on swoj ^{dyt i III Esdra}
 poeratok w rozdwojeniu wladry swieckiej ^{za, wyjat i prze}
 zej Karol Wielki, cesarrom wschodnim ^{Torje Karol}
 raz, chca mie wobu quistwaj przewyjsze ^(str. 41. n. 42)
 a rarij niecierpiw. obok swojej, wladry ^{za biblioteka}
 kryjaj. Doboznow uatoniast wchodnich wlad klasztoru Ser
 wu podnosia jezere wigaj, ludow Hawian ^{giej wskiego w}
 shaj niuawiaie o nich i jednata us sym ^{mozkwie powa}
 patja. Byli oni carogradzey cesarre ^{Rekopis pargaj}
 potomkanu Konstantyna ^{co. Ktory w pierw-}
 szym piz Chrese. wieku najprwd ^{niowu obejmaj}
 ka Chrystusowego utwirdit, ^{piay knigi: Ho}
 dz swieckaj nadat, majstkiem uposajit, ^{nie sedziwo i}
 sha Holis wicannemi crasy opatrust, ^{au ktorego zap}
 Hdny swoja do Carogradu, dawnege ^{same latopis (op}
 tu. Opieki tej nad kosciosem swiata ^{notogria) od wto}
 swe rycie Jung trawiony Karol nie tytko ^{ra przy kor}
 dnim cesarrom cingle zaradkist, ^{caquany si, kt}
 frankom, podbojani i rady sweni ^{wedlug jigo obla}
 skiat sie nad niu wyuen i wperw ^{war. 1193 wpr}
 utrupuai. Tu lery najpierwsy ^{war. 1193 wpr}
 powod ro'zno ^{niei odpis do}
 wny tego.

— Się zachodniego i wschodniego Kościoła. Karol
 W. bowiem wniósł duchowieństwo swoje, które
 wymyśliwszy różnice w wyznaniu; obrządku
 wniósł; zanęcał i rozdwojenie, a zwiastują
 je dogmatami; subtelne i karmutami małe
 konnu wtedy rozumianemu, wywołano kawię
 odszczepieństwo w ludach ciemnych; zabobnie
 wierze; i obrządkom swoim oddanych. Szerególnie
 dogmat o pochodzeniu Ducha S. od Syna Boga
 na nieporozumieniu spoczywający, powiększył
 rozdwojenie Kościoła zachodniego od Cerkwii Wschodniej
 wypowiadając, uko nieważne jak tego wy-
 znaniem wiary, Cyryla przed papieżem w Rzymie
 dowodem. Tak wiec Alkuin, Wirgiliusz Bisk.
 Saleburski, Arnon jego następca i Arcyb.
 Dogmatyści i podopry Karola, tak następnie
 duchowieństwo germańskie, wierne swemu syte-
 nowi przyjęciu, wzięło się z nauką; obrz-
 ków w Kraju Sławiańskim, nauki obrzęd
 Cyryla upolędzało, nieprito, ile możności utru-
 dzało, Arny skrycie intruzami nagabywało,
 przemawiając nie tylko samych rozrzuwicieli Sła-
 wiańskiej wiary, ale i ich wyznawców Sławian-
 skich, ruten. greckiego obrzędki bez zaradnie A-
 ryanami. — Ten to sposobem Niemcy obrzędki
 raiński, dogodny im samym do zwiastowania
 świata; i ludy Sławiańskie w jarzanie niewoli;
 grubej ciemności, wraz zwiastów świętych —
 obrzędki którego mi sami, mi li Sławianie
 dobre nierozumiel — potwarz a gdzie nie mogli
mieć

niem i ogólnem narzucał i wpływem swym
budowi bogobojnemu, spokojnemu, pracowite-
mu ciępli. Owożi względ główny i niem ni-
skibity wiśkonia się Niemców w kraje sta-
wian wogólności od VIII w. i rozropienia tej
niemawości rodumnej w 10^{ciu} następnym wie-
kasz niem niemykorzeniowej. —

Jak liczył ródet nie się wyderpiał nie dało
o potanaj nad wisłauiskis w tym czasu perio-
dzie. Wszakże według rywociarra Metodego
(pawon'ryph) miał ten apottot po zgowie bra-
ta swego, nie spór o wian s. z ksiąstam
za wiśk paucyjnymi ktorzy się uporowawie po-
gaisłwa brzymali a swiatopetli niemni wal-
cyst. upomniat nawet metody piomem or-
bnem (według tego rywociarra) ksiąst wyw-
nucanij (może Niemowita niemyprawowego
duada) takienii stowy: „ Dobrzeby, synu, dla
ciebie samego byto, abyś z dobrej woli wtwym
własnijn paucstwie ochrzcił się karat, abyś
ani wniewoli, ani zprzymuszu, w udryju nie
był ochrzcon. Inaczej — popamiętasz co' mówis.”
Jako ryster kato — rzecze rywociarz. — Drugi
tu niemniej wazny tyeray się pocrastkio pol-
ski chresciańskiej względ się narzuwa, że lubo
niemypraw za sprawa dopiero niemniów Meto-
dego czyli morawsko - czechy kapłanów chrest. s.
przyjmuję i cześć bawianom pogaisłkum nie-
sławs watej polce niemni — równocześnie bo
piż około r. 880 E. Chr. wian s. nad i za
widą wian z Czechy i morawa, krzewie się
niemniata,

minada. Także świadectwami współczesnymi me-
 łodennu zbicia są twierdzenie Kapiteława (w jego
 piśmie: *Steschnis gloriographicus*. p. 49-54)
 jakoby świba boza w Morawie, Czechii, polsce
 w piśmie Hawnauśkim, nigdy niekwił, krom
 w paronii i to niedługo bo między latami,
 870 a 895. (*Tilaret. str. 16.*) O ile autor
 ma wtem słuszności nie chcemy ani jednem
 ani drugim sprzyjać. To jednak nie podlega
 żadnej wątpliwości że w piśmie nasi kronika-
 rze nierównie później bo dopiero w XI, XII pi-
 sali, stądż co do roku przyjęcia wiary s.
 mur Polaków a Chronografowie z legend biskop-
 owych wypisując nierawodnie wczesniejszą datę
 nam wykryją. Jakoż w odrzuconym najdawniej-
 szym naszym roczniku na rok 930 natrafiamy
 Dyktmar Rish mersburski, minnie sam a
 poletkow raisty nieprzyjacił, odnosi ostatek-
 owe upowszechnienie bairniskiego obrzędów
 w polsce do r. 1010. Coby potwierdziło iż
 i my pierwiej biergja po Hawnauśku odpa-
 wowali. (*ib. Lib. VII.*) - *ib. tegoż w księ IV.*
O niecyfrawie i nawracaniu Polaków. - M. Gall
lib. I. c. 5; frisego o kościele polskim.
Kirchen Geschichte polnis Breslau 1786. - Także
Journal des Ministerium der Volks-aufklärung
1842. -)

pisatem w Odnowie d. 4 grudnia 1847.

Regulamenta lego Leszytu.

	<u>str.</u>
CT. <u>Listy</u> do <u>Alia Gpolni'skiego</u> . 1741. —	1.
CTI. <u>Diariusz</u> <u>Sejmu Grodzien'skie</u> °. 1718. —	2.
CTII. <u>Acta miscellanea</u> a. 1728. —	3.
CTIV. <u>Zbior</u> <u>roznych formus</u> do <u>mowa</u> ied 1725-1733. 4.	4.
CV. <u>Plans</u> de <u>differeuts Exercizes militaires</u> etc <u>pres de Vartovie</u> etc 1732. —	5.
CVI. <u>Sen</u> na <u>jawie</u> a <u>Orzechowski</u> <u>Klawist</u> . <u>przelad</u> X. Z. <u>Wsyn'skiego</u> 1767 —	8.
CVII. <u>Acta regia polonia</u> . ab a°. 1732 — 1760 —	9.
CVIII. <u>Listy</u> <u>wiemieckie</u> w <u>oholizuu</u> . <u>potskis</u> $\frac{1734}{1735}$ —	10.
CTX. <u>Djariusz</u> <u>Sejmu</u> <u>wanz</u> ° 1754; <u>inne</u> <u>pisma</u> —	11.
CX. <u>Acta regia miscellanea</u> 1762 — 1763. —	12.
CXI.	
CXII. <u>acta miscellanea</u> 1764 — 1766. —	14.
CXIII. <u>acta regia polonia</u> ab 1764 — 1768 —	15.
CXIV. <u>acta</u> (miscellanea) 1767; 1768 —	16.
CXV. <u>acta</u> (miscellanea) 1763; 1764 —	17.
CXVI. <u>acta Regia Polonia</u> (1765 — 1771.) —	18.
CXVII. <u>acta regia Polonia</u> (1700 — 1792.) —	19.
CXVIII. <u>acta regia Polonia</u> (1763; 1764.) —	20.
CXIX. <u>Miscellanea</u> (Iscruticia <u>See</u> . XVII et XVIII.)	21.
CXX. <u>acta regia Polonia</u> (miscellanea <u>huridica</u> <u>et monastica</u>) ab a°. 1781 — 1800. —	22.

- CXXI. Miscellanea Eclesiastica Sae. XVII et XVIII. — 23.
- CXXII. Miscellanea (historica Sae. XVIII et XVIII.) — 24.
- CXXIII. Acta regia Poloniae ab 1600 ad 1690. — 25.
- CXXIV. Portrety sctychowane Polakow cir. 1800. — 26.
- CXXV. Miscellanea, do historyi literatury polskiej
ab a. 1270 ad 1810. — 27.
- CXXVI.
- CXXVII.
- CXXVIII.
- CXXIX.
- CXXX.
- CXXXI. kurze anmerkung etwelcher zur Erlernung
der windischen Sprache nothwend. worte. — 33.
- CXXXII. Fontes heliconi. Ex manuscriptis Got.
Thad. Osud. Pehalski (1723 - 1726.) — 34.
- CXXXIII. Eques Eloquentes etc per Am. Mich. Sieklucki
profeps. 1714. — 35.
- CXXXIV. Dialectica Jacobi Gorscii (XVI wulu.) — 38.
- CXXXV. Trismegistus eloquentiae etc 1703. — 40.
- CXXXVI. Res in libero animorum Regno Rhetor etc
Electus etc coronatus etc gloriosus
promulgatus $\frac{1729}{1730}$ — 41.
- CXXXVII. Mowy Sejmikowe, Inpety etc (166. - 1738.) 42.

- CXXXVIII. Statysta polski (Amsto. Nowin'ski) 1733 — 43.
- CXXXIX. Explicationes philosophiæ Cod. mss.
see. XV. (1458 — 1505.) — 44.
- CXXXX. Dies una solis poetici etc cir. 1740. — 57.
- CXLI. Præcepta poesiæ et eloquentiæ see. XVII. — 59.
- CXXXVII. Miscellanea (scholastica) see. XVII et VIII. — 61.
- CXLIII. Hortus etc scientiarum etc Stanislawi
Budzewski — $\frac{1744}{1745}$ — 62.
- CXLIV.
- CXLV. Varia (miscellanea ab A. 1525 ad 1620 etc) — 64.
- CXLVI. Excerpta etc ex libris p. Szent'wani etc
per Gabrielem Bogdanuski — 65.
- CXLVII. Miscellanea (theologica — historica — iuri-
dica) ex A. 1699 ad 1712. — 67.
- CXLVIII. Apparatus concionatorius (see. XVII.) — 71.
- CXLIX. Inomonica (cir. 1685 ad 1700.) — 72.
- CL. Prasert Dawidow itd wiersze polskie pre-
stomaczoney itd p. Francis. Hiacinta
Saron'skiego podrodka wilielskiego — 73.

1. Dwie broszury Cyprjana Roberta O stowicuzszryznie s. 79 — 99. —
2. Cyryl i Metody podlug Filareta biskup. rygoskie — 101 — 105. —
(pisatcu 1846 — 1849.)

Porporzanie Ręko pismo tego Zeszytu A pisalem
kwiato przerwami od stycznia 1848 do Lutego 1849 -
i Monierysem go nadmni 25 Lutego w Odnowie.

Muska

Przebieg 135. przekład Jarosławskiego z powstania XVIII wieku

1. Świątynie poprosi, nad Arumieniami
Babilonskiemu niedry groblani
— Przewnie psakaliśmy
na swój ojczyzny, na swój dziedzienny
— Sion wspominaliśmy.
na wirzbas, jak na potapi
powiesraliśmy w tym kraju
— Facu organy swoje
Arfy, lutnie i regaty
Trąby, koby i cymbaly
— Skrzypce i oboje. —
3. Iż nas pytali ludzie niemili,
którzy w niewola nas prowadzili:
O pieśni i naty
Zwiadłszy nas rzekli: "Sion'kuś pieśni
Dla naszej ochoty,
4. Jakże wam spiewać bzdurny
Pieśni który Boga chwalemy
Pieśń Boga zjwese
Jakże w cudzej ziemi mamy
Spiewać pieśń który spiewamy
to w miemie stworzy swego.
5. Jerli zapomnę kiedy o tobie
O Jeruzalem pieśń w owodzie
Oj O ojczyzno miesta
nieb moja prawa ręką nautis
Brama i grania i wnetkie sztelis
swojej rapawista.

przebieg Jarosławskiego
Kochanowski
Kasprowicza

6. nich przylquie krójk do srodek
Jeśli nie wspomnes przez spieki
Aebii miasto Rose
Jeśli Jeruratem wlości
Na powieku swej miodu
Sobie nie przesłodzi.

7. Pamiętaj pamię, stworco jedyny
Na Edomrychów stolicie syry
Jak is rzykowali,
w dniu spustoszenia Jeruzolimy,
Twoje sromu, ^{mojej} ~~twojej~~ solimy
Tak zwawo stawali: —
wieszcie, pustorcie, pustorcie,
Ruynujcie, burcie, ruynujcie
na mnie nie folgujcie
as do muru obalajcie
Nikom nie przepuszczajcie
Nie nieciekajcie.

8. O babiloniska coto, murerna
wirraj mi, wirraj lubo murerna
Ten srogostawiony
ktory wempi sobie niegrody, ~~za na~~
za nam krywody, za namie szkody
za rabrawe plony

9. a srogostawiony ten ktory
wstawiony wam wazne struktury
wet za wet odmierzy
za nas kudy dnasli nasz
o opoliz lub o szas
okrutnie uderzy.

Chwała bardi
ojcu i do

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.